

ZADNI DAN KONGRESA KRŠČANSKE DEMOKRACIJE

Splošen spopad med levimi silami
in osrednjim dorotejskim vodstvomOster napad Mora na sedanje vodstvo - Razprava je zajela
zelo širok razpon notranjih in mednarodnih problemov

(Od posebnega dopisnika)

RIM, 30. — S sklepnim govorom predsednika vlade Mariana Rumorja in političnega tajnika Picoioli se je danes v poznih večernih urah končala vedno nova zveza in sem pa tja tudi zelo razburljiva razprava na izrednem kongresu krščanske demokratične stranke.

K razpravi se je od petka dalje priključilo okoli sto delegatorov, med njimi tudi nekateri vidni vodilni osebnosti iz stranke vodstva. Vsekar pa je največjo pozornost povzročil in pustil največji odmev včerajšnji nastop bivšega predsednika vlade Aldo Mora. Njegov govor je bil v celini najostrejši napad na sedanje vodstvo in zahteval naj to sedanje dorotejsko vodstvo zapusti svoja mesta in jih prepusti splošnim silam, ki bodo znale boljše in bolj v ljudsko korist obravnavati politiko stranke. Pred vsem je Aldo Mora izjavil v svojem govoru, da mora stranka sprejeti tudi svojo notranjo podobo, da mora postati dosti bolj ljudska, da mora dosti bolj prisluhniti željam in težnjam mladege rodu in da si mora s svojo avtoriteto in s konkretno pravilno politiko pridobiti vpliv in ugled med ljudstvom.

Poglavna značilnost tega kongresa pa je bil vsekar splošni spopad med naprednejšimi levimi silami in osrednjim dorotejskim vodstvom. Vsekar pa je največjo pozornost povzročil in pustil največji odmev včerajšnji nastop bivšega predsednika vlade Aldo Mora. Njegov govor je bil v celini najostrejši napad na sedanje dorotejsko vodstvo in zahteval naj to sedanje dorotejsko vodstvo zapusti svoja mesta in jih prepusti splošnim silam, ki bodo znale boljše in bolj v ljudsko korist obravnavati politiko stranke. Pred vsem je Aldo Mora izjavil v svojem govoru, da mora stranka sprejeti tudi svojo notranjo podobo, da mora postati dosti bolj ljudska, da mora dosti bolj prisluhniti željam in težnjam mladege rodu in da si mora s svojo avtoriteto in s konkretno pravilno politiko pridobiti vpliv in ugled med ljudstvom.

Poročilo Mirka Tepavca
o pripravah sestanka nevezanihDo sedaj je pozitivno odgovorilo 29 držav iz Afrike,
8 iz Azije, 9 iz Latinske Amerike ter dve iz Evrope

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 30. — Državni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac je na današnji skupni seji zbora narodov in družbeno-političnega zbora zvezne skupščine obvestil poslance o pripravah bodočega posvetovalnega sestanka nevezanih držav, ki se bo pričel 8. julija v Beogradu. Tepavac je v začetku svojega poročila poudaril, da je pobuda predsednika Tita od februarja leta 1968 o potrebi širše aktivnosti nevezanih držav in povečanja njihove vloge v reševanju mednarodnih vprašanj nalezla na širok odmev na svetu. Posvetovalni, ki so sledila tej pobudi, so odkrila potrebo sklicanja posvetovalnega sestanka, na katerem bi se nevezane države dogovorile o skupnih akcijah. V posvetovalju je Jugoslavija predlagala, naj bi bil sestanek v eni izmed držav Azije ali Afrike, glede na to, da se države tega področja najhitreje zastopajo, toda večina je izrazila željo, naj bi sestanek bil v Beogradu. To razpoloženje sprejemajo kot priznanje napora Jugoslavije kot nevrščene države, je poudaril Tepavac. Vabilu, ki ga je Jugoslavija poslala 57 državam, je med drugim predložila naslednji dnevni red:

1. Vloga politike nevrščenosti v današnjem svetu, posebno v odnosu na mir, neodvisnost in razvoj; 2. proučevanje možnosti za intenziviranje posvetovalnih in sodelovalnih in skupno delovanje nevrščenih držav na raznih področjih.

Na posvetovalje so bile povabljene vse države, udeležence drugega sestanka nevezanih držav na vrhu v Kairu, čeprav je večina držav in med njimi Jugoslavija za to, da se na posvetovalje povabi tudi druge države, ki so postale nevršne po kairski konferenci in se izrekle za politiko nevrščenosti, kakor tudi vse države članice afriške enotnosti, ki v svoji listini poudarjajo, da je nevrščenost politika organizacije. Poleg tega so se druge države, ki so pripravljene udeležiti se sestanka. Posvetovalje na tem vprašanju se še vedno vodi.

Kar se tiče osvobodilnih gibanj, daje Jugoslavija polno podporo njihovi borbi in sili, da bi se morale vse nevezane države angažirati v tej podpori. Toda, ker gre za posvetovalni sestanek a ne za konferenco na vrhu, osvobodilna gibanja na podlagi misljenja večine niso bila povabljena na posvetovalni sestanek. Sklep o sestanku nevezanih držav je sprožil po besedah Tepavca zelo široko in koristno izmenjavo misli, med katerimi se je pokazalo, da so tudi različni pogledi na posamezna vprašanja. Te razlike, je poudaril Tepavac, so normalen pojav zaradi različnih posebnih pogojev, v katerih delujejo in se razvijajo posamezne nevezane države. Dejstvo pa je, da so napori vseh nevrščenih držav usmerjeni na iskanje te

Vseh osem skupin, kolikor jih deluje v stranki, pa se je izjasnilo na kongresu za nadaljevanje koalicijskega centra, toda bistvene razlike so bile glede vsebine te politike levega centra.

Po skupnih besedah dveh vodilnih predstavnikov Rumorja in Picoioli kongres čaka še pomembna naloga izvolitve novega vodstva. Volitve se utesnejo zavleči v zgodnje jutranje ure. Glede na razmerje sil, ki obstaja v stranki, dorotejska skupina, čeprav šteje med svoje pristaje nekatere znane imena v vodilnih osebnosti, ne more računati na absolutno večino. Pa tudi vse leve skupine, ki so se jim pridružili tudi pristaji bivšega predsednika vlade Aldo Mora, ne morejo računati na zmago. Ježek na tehnični pa bo vsakokrat pomembna skupina fanfanijev, kajli od nje bo odvisno, kam se bo nagibala večina. Predvideno, da bo bodisi vesedržavni svet krščanske demokratične stranke, ki go bodi izvolili v teku noči, sestavljen približno takole: dorotejci naj bi imeli v njem 73 mest, vse leve skupine skupaj s pristaji Mora 54 do 56 mest, fanfanijevi 26, pristaji Tavanija 16 in razne desne skupine skupaj do 5 mest. Kongres prav gotovo ne pomeni velikega kvalitativnega skoka tako v spremembi vodilnih sil stranke, kakor tudi v spremembi njene politike. Vendar pa je potek kongresa pokazal, da se tudi krščanska demokratična stranka ne more več zapirati pred novimi tokovi in spremembami in je zato pristajala posodobiti tako vsebinsko svoje politike, kot metode svojega delovanja.

DRAGO KOSMRLJ

Deljeni komentarji
o Nixonovem obisku
v Romuniji

BUKAREŠTA, 30. — Vest o Nixonovem obisku v Romuniji je vzbudila med svetovno javnostjo veliko pozornost. Zahodni časopisi predvsem poudarjajo, da je to prvi obisk ameriškega predsednika ZDA v socialistično državo, pomen obiska pa na različne načine tolmačijo. Po mnenju nekaterih gre za poskus podpiranja romunskih avtonomističnih težnj in za politično gesto nasproti SZ, drugi pa menijo, da gre bolj za posreden poskus zblaznitv s Kitajsko, s katero ima Romunija prijateljske odnose. Zahodni opazovalci si e dani v prepiranju, da bo ameriški predsednik po potovanju v Romunijo obiskal še nekatere druge socialistične države, prvi od teh pa bi utegnila biti Jugoslavija.

Niti romunski niti sovjetski tisk nista do sedaj komentirala vesti o obisku. V tem pogledu utegne biti zanimivo, da je glasilo KPR »Svetlost« za drugi dan zaporedoma objavilo članek o prijateljski in sodelovalni zvezi, v katerem se poudarja, da je to prijateljstvo potrdila ekipa romunskih in sovjetskih vojakov, ki so z rano ob rami padli na bojiščih.

Tudi moskovska »Pravda«, ki objavlja vest o Nixonovem obisku v Romunijo brez poudarka in brez vsakega komentarja, posevča da niso dolgi članek »romunsko - sovjetskega prijateljstva«, ki ga omenjuje kot »pomembnega faktorja utrjevanja socializma in mira«. Ti slovesne agencije poročajo, da je vest o Nixonovem obisku imela v Moskvi širok odmev, vendar ni imela nobene uradne reakcije.

B. B.

USTAŠKI NAPAD V ZAHODNEM BERLINU

Napadalec ranil vodjo
jugoslovanske misije

Ranjena sta bila tudi dva druga uslužbenca misije - Policija je atentatorja aretirala

ZAHODNI BERLIN, 30. — Terorist Drago Dolo (tako je namreč rekel policiji, da mu je ime), ki je pred enim mesecem prišel iz Hamburga v zahodni Berlin, je danes v prostorih jugoslovanske vojaške misije v zahodnem Berlinu skušal ubiti vodjo misije dr. Antona Kolendica, hišnika Stanka Goloba in honorarnega namestnika Slobodana Savaljevića. Napadalec je ranil dr. Kolendica z udarcem revolverja v glavo, z dvema streloma v nogo ter Goloba v desno roko. Savaljević je sreči ni bil začet.

Zločinec je prišel v prostore misije z izgovorom, da je izgubil poiznati list in zahteval, da se mu izda novi. Medtem ko mu je Golob in navzočnost dveh jugoslovanskih, ki sta pred njim prišli po opravičilo, pojasnjeval, da mora izgubiti poiznati listo priti v policijski oddelki, je napadalec potegnil iz notranjega žepa revolver in pričel streljati najprej na Goloba, zatem pa na Kolendica, ki mu je vrgel v obraz svečeni časopis, kar je napadalec malo zmedlo. Med streljanjem so se Golob, Kolendica in Savaljević vrgli na atentatorja in ga razorožili. Pri tem je atentator uspel udariti Kolendica z revolverjem v nogo. Dve jugoslovanki, ki sta po opravičilo prišli v misijo pred atentatorjem, sta med metežem pogegnili.

Napadalec je skrbno izbral dan za napad. Jugoslovanska misija v Berlinu namreč ob ponedeljkih ne deluje, zato pa dela v soboto, da bi bila na razpolago Jugoslovanom, ki so v soboto prosti. Napadalec je bil prepričan, da bo v uradu dobil samo člane misije ne pa tudi stranke. Napadalec je aretirala policija, ki so jo člani misije poklicali po napadu v prostorih. Dr. Kolendica je ranjen z udarcem revolverja v glavo in z dvema streloma v nogo. Takoj so ga prepehlo v bolnišnico »Martin Luthers«, kjer je bil operiran. Njegov življenje po izjavah zdravnikov ni v nevarnosti. Golob, ki so mu v bolnišnici nudili prvo pomoč, se je vrnil v misijo.

V zahodnem Berlinu živi več članov ustaške teroristične organizacije, ki so se jim zadnje čase pridružili tudi nekateri, ki so pripadniki iz Zahodne Nemčije, in med njimi atentator.

Pritisk članstva
na vodstvo PSI

RIM, 30. — Davi so se številni člani iz raznih socialističnih sekcij v Rimu zbrali na sedežu rimske federacije stranke, kjer so se pogovarjali z voditelji posameznih struj. Člani večine vodstva so se posvetovali tudi s predstavniki drugih struj. Zvedelo se je, da je bil imenovan odbor 13 članov, ki zastopajo vse struje in ki ima nalogo nadzorovati nadaljni razvoj v centralnem komiteju in odločati o reševanju problemov, ki bi nastali v primeru razkola.

Pristaša De Martinove struje Roberto Palleschi je izjavil časninarjem, da na rimski federaciji ni bilo nobene zasedbe. Dodal je, da gre samo za pobudo številnih članov stranke, ki prihajajo na federacijo, da izmenjajo z voditelji misli o stanju v PSI in predvsem za poudarilo odločno voljo po enotnosti proti grožnji razkola. Navzvenost teh tovaršev na sedežu federacije predstavlja po mojem mnenju prepričljivo priložnost pritisaka od spodaj proti možnosti razkola.

Minister za delo Brodolini je javil, da se ne bo udeležil zasedanja centralnega komiteja in da bo obrazložil svojo odsotnost s pisnim predsedniku stranke Nenniju. Brodolini je dodal, da potrebuje mesec dni počitka zaradi utrujenosti dejavnosti v vladi v zadnjem času. Glede glasovanja v centralnem komiteju je izjavil, da je v ta namen pooblastil De Martina.

PARIZ, 30. — Generalni tajnik NATO Manlio Brosio se je danes v Parizu sestel z novim francoskim zunanjim ministrom Schumannom, nato pa se z ministrom za obrambo Debrejem.

IZREDNO NAPET POLOŽAJ V ARGENTINI

Val demonstracij in atentatov
ob Rockefellerjevem obiskuNeznanci so umorili voditelja sindikata kovinarjev Vandomja - Razstreljeno
skladišče goriva v Bahiji Blanci - Neredi v vseh argentinskih mestih
Nixonov odposlanec se je sestel s predsednikom Onganjo

BUENOS AIRES, 30. — Položaj v Argentini, kjer bo jutri splošna delavska stavka, znamenje protesta proti obisku Nixonovega odposlanca Nelsona Rockefellerja, se je danes, po treh dneh demonstracij in nemirov, še zaostrila. K temu sta pripomogla dva dogodka, katerih politični pomen pa je za sedaj še težko raztolmačiti. Gre za umor sindikalnega voditelja Augusta Vandomja in za atentat proti skladišču goriva v Bahiji Blanci, ki je bil skoraj popolnoma uničen.

46-letni Augusto Vandom, generalni sekretar argentinskega sindikata kovinarjev, je bil umorjen preteklo noč z rafalom iz brzostrelke v svojem uradu v Buenos Airesu.

Po pričevanjih očividcev je pet oseb, ki jih policija še vedno išče, vdrla v sedež sindikata ter z grožnjami iz njega izgnala vse uslužbenke. Petenica je nato v urad, kjer je bil Vandom, v dvema nadstropijah. Eden od neznancev je začel streljati z brzostrelko, dokler se niso vsi trije sindikalisti zgrudili v luži krvi. Še preden so odšli, so neznanci položili bombo pri vhodu v palačo, ki je eksplodirala, ne da bi povzročila drugih žrtev. Vandom je izdihnil, ko so ga peljali v bolnišnico. Druga dva ranjena pa sta v resnem stanju.

Vandom je veljal za voditelja zvezne struje argentinskih sindikatov ter za pristajaš bivega argentinskega predsednika Perona. Njegova struja je bila v sporu z uporno strujo, katere voditelj je sekretar sindikata tiskarjev Raimundo Ongaro. Prav ta struja je napovedala jutrišnje protestno stavko proti Rockefellerjevemu obisku.

Včeraj pozno zvečer je eksplodiralo skladišče goriva v pristanišču V Bahiji Blanci. V skladišču je bilo okrog sedem do osem milijonov litrov goriva. Vsi prebivalci področja pristanišča so zapustili svoja stanovanja v pričakovanju novih eksplozij.

Več kot petsto gasilcev skuša sedaj pogasiti plamene, ki pa so se čez noč razširili še na bližnje skladišče, v katerem sta dva milijona litrov pete. Delo gasilcev je oteženo od vztrajnega vetra, ki pihna na kraju požara. Popolna pogasitev požara bo po prvih računih trajala najmanj dva dni. Policija je mnenja, da je eksplodiralo povzročila bomba, ki naj bi jo odpravil na skladišče iz manega turističnega letala.

Kot rečeno, je trenutno še težko ugotoviti zvezo med omenjenima atentatom in Rockefellerjevem obiskom. Do demonstracij proti Nixonovemu odposlancu in proti argentinskemu predsedniku Onganji pa je prišlo v številnih argentinskih mestih. V mestu Santa Fe (550 kilometrov od prestolnice) so demonstranti v povorci prehodili mestne ulice. Med demonstracijo je eksplodiralo več bomb. V Tucumánu so študentje zgrudili po mestu različnih barvno, predvsem rumeno, protestno povorco. Demonstranti so se deklamirali zahtevali luto, ki je predstavljala Rockefellerja. Prišlo je tudi do spopadov s policijo, ena oseba je bila aretirana.

Tudi v Mar del Plata je prišlo do spopadov med študenti in policijskimi agenti. V Buenos Airesu je v čakalnici avtobusne postaje ljal v bolnišnico »Martin Luthers«, kjer je bil operiran. Njegov življenje po izjavah zdravnikov ni v nevarnosti. Golob, ki so mu v bolnišnici nudili prvo pomoč, se je vrnil v misijo.

V zahodnem Berlinu živi več članov ustaške teroristične organizacije, ki so se jim zadnje čase pridružili tudi nekateri, ki so pripadniki iz Zahodne Nemčije, in med njimi atentator.

OBISK PREDSTAVNIKOV GOSPODARSKE ZBORNICE SLOVENIJE

Za čim plodnejše sodelovanje
na obmejnih področjih

Razgovori na Slovenskem gospodarskem združenju - Predsednik Krese si je s sodelavci ogledal Tržaško kreditno banko, opensko hranilnico in posojilnico, Industrijsko pristanišče, podjetje IRET, gradbišče podjetja Grandi motori, agencijo Mediteraneo in spedijsko podjetje Centralped - Sprejem v Kulturnem domu

Trgovinska delegacija SR Slovenije na sedežu Slovenskega gospodarskega združenja

Včeraj je priselila v Trst kot gost Slovenskega gospodarskega združenja delegacija Slovenskega gospodarskega združenja, ki jo vodi predsednik Leopold Krese, sestavljajo pa jo: inž. Ivan Pariš, šef službe za kooperacijo in napredek gospodarstva pri zbornici, Lado Mahnič, predsednik odbora za maloobmojni blagovni promet, Lojze Fortuna, direktor poslovnega združenja za trgovino in Jože Gacnik, namestnik generalnega tajnika zbornice. Delegacija bo med dvodnevnim bivanjem v Trstu, Gorici in Benčiji Sloveniji vrnila obisk, ki so ga pred kratkim opravili predstavniki Slovenskega gospodarskega združenja v Ljubljani.

Osrednji del včerajšnjega dela odbora so predstavljali razgovori na sedežu SGZ, katerih so se s strani združenja in slovenskih gospodarstvenikov udeležili: predsednik SGZ Stanislav Bole, podpredsednik Dušan Košta, tajnik Jurij Stavar, člani odbora in ugledni gospodarstveniki Marino Kralj, Boris Možina, Libero Polojac, Panjek, Gorčična Waltritsch in Vižintin, podpredsednik SKGZ in predsednik Tržaške kreditne banke dr. Angel Kukanja, načelnik komisije za gospodarska vprašanja pri SKGZ dr. Stanislav Oblak in drugi.

V uvodnih pozdravnih besedah je predsednik SKGZ Bole ugotovil, da nudi to dvodneвно bivanje slovenskih gospodarstvenikov predstavnikov ugodno priložnost, da se poglobijo razgovori, ki so se pričeli v Ljubljani, in da je tudi to srečanje sestavi del širših prizadevanj, da pride do čim obsežnejšega sodelovanja med obema sosednjima državama, Italijo in Jugoslavijo, in se zlasti do čim plodnejšega sodelovanja na obmejnem področju Slovenije. Hrvaške ter deželje Furlanije, Julijske krajine, vsi gospodarski operaterji in bile prebivalstvo; zaradi tega bi bilo potrebno, da pride tudi do srečanj na najvišji oblasti ravni in torej na ravni naše deželne uprave Furlanije - Julijske krajine ter republikih izvršnih svetov Hrvaške in Slovenije.

Predsednik Slovenskega gospodarskega združenja Krese pa je ugotovil, da so se v razgovorih s SGZ ocenili zelo pozitivno in da se na tej osnovi kažejo nekateri pozitivni rezultati, čeprav pa je seveda treba upoštevati, da se mora pri resnem gospodarskem delu računati na daljši rok.

Tan Phat v Kambodži

PHNOM PENH, 30. — Predsednik časne revolucionarne vlade Južnega Vietnam Huynh Tan Phat je dopel danes v Kambodžo, kjer se bo zadržal nekaj dni na uradni obiski. Zvečer se je Phat sestel s kambodžkim princem Sihanukom.

Jemen priznal NDR

ADEN, 30. — Republika Južnega Jemena je sklenila danes uradno priznati Nemško demokratično republiko. Sporočilo je dal jemenski zunanji minister Ali Salem Balid. Pred Jemenom so priznale NDR že tri arabske države, in sicer Sudan, Irak in Sirija.

URADNO SPOROČILO V ALŽIRU

Secesionist Čombe
je v nedeljo umrl

Zadela ga je srčna kap

ALŽIR, 30. — Kongoski secesionist Moise Čombe je pretekle noč umrl. Kakor je nocoj javila alžirska tiskovna agencija, so na podlagi obdukcije, ki so jo izvedli v bolnišnici Maillot, ugotovili, da je Čombe umrl za srčno kapjo. Zadevni dokument je podpisalo 11 zdravnikov in se glasi: »Podpisani zdravniki potrjujejo, da so ugotovili smrt 50-letnega Čombeja 29. junija 1969. Po obdukciji so ugotovili, da je smrt naravna in je nastopila 29. junija 1969.«

Kakor je znano, je Čombe po razglasitvi neodvisnosti Konga začel akcijo za ocepitev Katanga. Že 10 dni po razglasitvi neodvisnosti je razglasil popolno ocepitve Katanga in se razglasil za njegovega predsednika. Podpirale so ga Belgija in druge zahodne države, ki so imele velike interese v Katangi. Čombe je februarja 1961 zaletal smrt Lumumbe.

Aprila istega leta pa je predsednik Kasavubu dal Čombeja aretirati, nato pa na posredovanje ge-

šjo perspektivo. Sedaj je izredno dobro ozračje za splošen gospodarski razvoj in za sodelovanje in se zlasti na področju industrijskega sodelovanja, kar je rezultat dolgoročne politike prijateljstva in dobrega sosedstva, ki sta jo vodili obe vladi.

V nadaljevanju razgovora sta povzela besedo ponovno oba predsednika. Najprej je Bole navedel nekatere zaključke iz ljubljanskega razgovora. Izredno je podčrtal ugotovitev, da med deželo in Slovenijo, pri čemer je glede maloobmojnega sodelovanja, kar je rezultat dolgoročne politike prijateljstva in dobrega sosedstva, ki sta jo vodili obe vladi.

V nadaljevanju razgovora sta povzela besedo ponovno oba predsednika. Najprej je Bole navedel nekatere zaključke iz ljubljanskega razgovora. Izredno je podčrtal ugotovitev, da med deželo in Slovenijo, pri čemer je glede maloobmojnega sodelovanja, kar je rezultat dolgoročne politike prijateljstva in dobrega sosedstva, ki sta jo vodili obe vladi.

Glede možnosti sodelovanja na kmetijskem področju pa je omenil koristnost ustanovitve kombinirane kmetijskega sejma v Sežani in na Opčinah. Predsednik Krese je v svojih ugotovitvah ponovno govoril o možnosti industrijskega sodelovanja, za kar so najrazdalnejše oblike, in pri čemer je omenil kot najprimernejšo lesno stroko za priletek talne dejavnosti. V turizmu je ugotovil resne pomanjkljivosti, saj je sedaj turistični pretok sicer živahen, vendar pa tudi neurejen in zaradi tega prinaša tudi težave obsejnih gospodarstvenikov, ki so v škodo tudi turistom. Osnovna vprašanja obmejnega prometa so sedaj rešena, kar so lire na avtonomnih računih izplačane z multilateralno valuto. Vendar pa je treba iskati nove oblike in nove možnosti sodelovanja. Kot primer je navedel, da bi verjetno bila zelo uspešna specializirana restavracija, ki bi v Ljubljani nudila tršače in podobne specialitete ter obratno in kjer bi lahko bilo sodelovanje recipročno.

V razpravo so nato z nekatere konkretnimi ugotovitvami najprej posegli prisotni predstavniki Slovenskega gospodarskega združenja, Lojze Fortuna je ugotovil, da je slovenska trgovina sedaj že posegla daleč in da je prešla klasično obliko trgovine na vse vzporedne dejavnosti, ko se blago pripravlja, embalira, uvaža, izvaža in podobno. Zato pri industrijski kooperaciji ne pride v poštev samo lesna industrija, temveč je tudi prehrambena industrija zainteresirana, da se stori korak naprej.

Mahnič je najprej govoril o resnih pripravah, da pride do stvarnega sodelovanja glede spedijske mreže in Trstom za celotno področje na relaciji Italija-Jugoslavija in vzhodne države. V ta namen nameravajo rezervirati celotno področje od Sežane do bloka za take dejavnosti, s čimer bi razbremenili ostale obmejne prehode, tako da bi na italijanski strani prevozni uvoz na jugoslovanski prevoz. To ne bi bilo samo v korist prevoznikov temveč obeh držav, saj bi se s tem ustvarili novi pogoji za okrepitev tranzitne dejavnosti.

Tudi kmetijski sejem na Opčinah in v Sežani je Mahnič zelo topla podprl in ugotovil, da gre v bistvu za tradicionalno dejavnost, ko je bilo tržaško zaledje vedno dobavljivo semen, živine in drugih pridelkov za Trst, obratno pa je logičen uvoz poljedelskih strojev in drugih kmetijskih potrebščin. Končno je omenil še nekatere probleme v (Nadaljevanje na 2. strani)

POSŁANIKI PRIJATELJSTVA MED LJUDMI IN NARODOMA, SORODNIMA PO USODI IN ČUSTVOVANJU

Nepozabno gostovanje pevskega zbora «Vasilij Mirk» in športnega društva «Primorje» v Airdriu na Škotskem

Prisrčen sprejem in izredno gostoljubje škotskih gostiteljev je očaralo vse udeležence gostovanja. Govori župana mesta Airdrie, rektorja akademije in tržaškega občinskega odbornika D. Hreščaka, ki je zastopal župana inž. Spaccinija - Navdušenje ob slovenski pesmi in prijateljsko nogometno srečanje

Pevski zbor «Vasilij Mirk» in športno društvo «Primorje» sta skupno s spremljevalci v nedeljo zvečer vrnili s kratkega, toda silno intenzivnega gostovanja v prijaznem škotskem mestu Airdrie blizu Glasgowa. Pevce, nogometaše in ostale spremljevalce, ki so se na Očninah, sredi Proseka pa se je zbrala nekaj po 10. uri kar cela množica domačinov in obšolskih avtorov, ki sta naše prosekantovske «škote» pripeljala z ljubljanskega letališča pri Brniku. Pozdravljanje je bilo dolgo in veselo, saj ni vsakdanja stvar, če se nad 90 domačinov pada na tako dolgo pot in ponese ime in duha dveh naših slovenskih krajev na Tržaškem na visoki evropski sever ter ustvari tam, na zelenem škotskem, bazo čvrstega prijateljstva in pristne človeške topline med ljudmi dveh narodov, ki imata v svoji usodi in svojih čustvovalnih toliko skupnega.

Sprejem povratnikov s Škotske sredi Proseka v nedeljo v poznih večernih urah

Celotno gostovanje je bil en sam dolgi čudoviti trenutek težko dopovedljive gostoljubnosti prebivalcev mesta Airdrie, ki se je začela v istem hipu, ko je letalo DC 6 slovenske letalske družbe «AA» po varnem poletu brez postanka z Brnika, čez Graz, Frankfurt, Amsterdam in Newcastle pristalo na letališču v Glasgowlu. Tu so nas pričakali najuglednejši predstavniki gostiteljskega mesta z županom Mr. Macfarlanom, rektorjem akademije Mr. Hendersonom, Mr. Brownom in drugimi na čelu. Med predstavljanjem je dekle v škotski narodni noši ves čas igralo na značilno škotsko glasbilo. Carinske in druge formalnosti na letališču so bile opravljene v nekaj minutah in prva pot nas je z avtobusi vodila skozi industrijski Glasgow v okolice Akademije v Airdrie, kjer so bile zbrane družine, prijatelji in celo predstavniki preložiteljstva. Po kratkem in zelo toplem pozdravu rektorja Mr. Hendersona in spoznanju med posameznimi gosti in njihovimi gostitelji, je naš zbor zapel «Zdravico», nato pa smo se podali vsak s svojim gostiteljem na njihove domove, kjer so nas drušine sprejele z vso tisto neposrednostjo in naravno prisrčnostjo, ki

je lastna škotskim ljudem in ki nas je obdajala, kot sem že dejal, od trenutka ko smo stopili na škotska tla, pa vse do tuj, ko smo jih zapustili po dobrih dveh nepozabnih vstopih in doživljajih.

Zvečer je bil v mestnem «Tudor Hotelu» družinski večer, ki se je ob zvokih plesnega orkestra in nastopu domačih plesalcev s škotskimi narodnimi plesi v kostumih kmalu spremenil v veselo razpoloženje, ki je naslednjega dne spontano prešlo v pravo manifestacijo mednarodnega prijateljstva.

Naslednje jutro je večja skupina izkoristila za turistični ogled Edinburga, nogometaši so se podali na šolsko igrišče na kratke kondicijske treninge, člani zbora «Vasilij Mirk» pa v mestno dvorano «Airdrie Town Hall» na preizkušnjo akustike in nato na ogled eno izmed treh mestnih distriktov whiskyja «Glen House», nakar je bil ob 12.30 v prostorih hotela «Tudor» uradni sprejem povezan s kosilom, ki ga je priredilo mestno županstvo. Sprejem je potekal po tradicionalnem resnem škotskem protokolu in z govorom župana Mr. Macfarlana. Prvi meščan Airdrie je med drugim dejal, da vlada v Airdriu že od davnih let tradicionalno zanimanje za nogomet in da je ta obisk gostov s Proseka in Kontovela v resnici del posledica gostovanja nogometnega moštva Akademije pred dvema letoma na Proseku, ko je bila enajsterica na turneji po Evropi za nagrado, ker je osvojila prvo mesto v tekmovalnem med akademijami Škotske. To gostovanje leta 1967 na Proseku je dejal župan — je ostalo škotskim nogometašem v spominu kot najlepše na vse evropske turneje, v prvi vrsti zaradi prisrčnega sprejema in gostoljubnosti vaših ljudi. Zato smo iskreno veseli — je s posebnim poudarkom dejal Mr. Macfarlane, da ste prišli med nas, da boste v teh dneh spoznali naše ljudi, videli naše mesto in del šolske, kajti vedno smo bili prepričani, da prijateljski skripi pomagajo premagovati nezaupanje, ki je danes tako očito v svetu. Vaš prihod je za nas priložnost, da se vam oddolžimo za vašo gostoljubnost pred dvema letoma in poleg ponovnega srečanja naših nogometašev z vašimi tudi priložnost, da slišimo vaš pevski zbor, za katerega smo že slišali, da je odlični.

Ob koncu je zaželel, da bi odnesli s Škotske in Airdrie najlepše vtise in da bi se naše prijateljstvo moglo nadaljevati tudi v bodočnost.

Za prisrčen pozdrav se je župan Mr. Macfarlane zahvalil odborniku tržaške občine Dušan Hreščaku, ki je na tem gostovanju naših pevcev in športnikov zastopal tržaško občino oziroma župana inž. Marcella Spaccinija, kateremu je župan Airdrie poslal osebno vabilo. Dušan Hreščak je najprej spomnil na pozdrave inž. Spaccinija županu Airdrie, občinskemu svetu in vsem prebivalcem, nato pa je v slovenski (njegov govor, kakor tudi govor župana Mr. Macfarlane sta bila sproti prevedena v angleščino in včasih po vlnovitosti in Airdriu živčev Tržačanke Mrs. Brown, tudi v italijansko) dejal med drugim:

«Včeraj smo se na vaše vabilo povabilo pripeljal v vašo deželo in v vaše lepo mesto; danes se bomo z vami srečali na nogometnem igrišču, zvečer pa vam bomo zapeli tako, kot znamo zapeti Slovenci, ki smo veseli ljudi. V nedeljo se bomo poslovili od vas, od vašega mesta, od vaših ljudi, ki smo jih spoznali v teh dneh, in za katere moramo reči ne samo to, da so prijazni in gostoljubni, ampak tudi, da so prav tako veseli narave kot mi.»

Potem ko je ugotovil mnogo sorodnih potez v značaju slovenskih in škotskih ljudi je nadaljeval: «Od kod ta sorodnost v značaju med vami in nami. Mislim, da ni sile daleč od resnice, če rečem, da zgodovina ni bila radodarna ne z vami, ne z nami. Vi ste sicer imeli drugačne probleme in drugače živeli, a tudi vi ste izkusili nasilje in krivice. Nekaj teh krivic še trpimo, toda to nas ne navdaja

z malodušjem. Nasprotno trdno verujemo v svojo prihodnost, kakor smo trdno verovali takrat, ko nam je fašizem grozil z uničenjem.»

Tovaris Dušan Hreščak se je po tem spomnil naših žrtv v boju za svobodo, ki jo izpirujejo spomini padlih partizanov po naših vaseh, in skupne borbe na istih boriščih za isto stvar, na kraju pa se je prisrčno zahvalil županu in vsem gostiteljem za gostoljubje, pozornost in prisrčnost, in hkrati izrazil željo, da bi ta kratke obiske v vaš deželi in vašem mestu po temenil začel globlje medsebojno spoznavanje, kajti le po tej poti bomo prispevali k graditvi tišje Evrope, ki naj bo skupna domovina svobodnih, enakopravnih in miroljubnih ljudi in narodov.

Nato je v spomin na to gostovanje predal županu Mr. Macfarlanu osebno pismo župana inž. Spaccinija, pečat tržaške občine iz XIII. st. in dve podobi Trsta, simbolično darilo pa je županu izročil tudi predstavnik športnega društva «Primorje» in zbora «Vasilij Mirk». Župan Mr. Macfarlane je ganjen dejal, da bodo ta darila na častnem mestu mestne hiše kot spomin na te nepozabne dneve.

Po tej slovesnosti smo se vsi udeleženci gostovanja podali na «Cliftonhill Stadium», kjer je bilo pred lepih številom gledalcev odigrano srečanje med našo in domačo enajsterico. Tekma je bila po igrah pravilnih mednarodnega srečanja z igranjem himen, izmenjavo daril, televizijskih snemalnic in fotografij, pa tudi župan in predstavnik tržaške občine Hreščak sta se rokovala z vsemi nastopajočimi in sodniško trojico. Kako je potem tekma potekala in kako se je zaključila, poročamo na športni strani. Tu bi želel le poudariti, da je potekala v pravem prijateljskem in športnem duhu, v obojestranski koheziji, saj so igralci kot med običajnost, ki je sicer navajajo za svoje ljubljence (in to povsem za službo, saj so prikazali pravo ekshibicijo nogometne igre) pa tudi za naše, ko se jim je posrečilo kakšno uspešno potezo. Zmagala je pri padla boljšim, toda pomen srečanja in v rezultatu, temveč v samem dejstvu, da je od njega prišlo in da je bil resnična manifestacija prijateljstva, ki se je začelo pred dvema letoma in ki se je nadaljevalo tudi po tekmi.

Do večera še skok k družinam gostiteljskim na tradicionalni čaj in zvečer na koncert, ki je bil eden izmed mnogih, toda gotovo najpomembnejših vrhuncev tega mnogo, mnogo prekratkega bivanja pri teh čudovitih ljudeh.

O koncertu bi moral napisati mnogo več kot mi dopušča prostor. To je bil res čudovit večer. Dvornica je bila — po zatrevanju samih gostiteljev — natrpana kot še nikoli. Odkršen s cvetjem in vzdušje naravnost praznično. Ko se je odpravil zastop se je sprožil prvi spominski aplavz. Simpatična in na moč prisrčna domača študentka Miss Rhona Ritchie, oblečena v našo tržaško okoličansko narodno nošo, je napovedovala spored z izredno ljubkostjo in tudi

duhovitosjo. Zbor je zapel vsega 19 pesmi, poifonih, umetnih parizanskih, izvirnih parizanskih, narodnih in pesmi raznih narodov od srbskih, ruskih, črnih do škotske narodne in domoljubne «Loch Lomond», ki jo je našel tudi prav ta gostovanje. Zaključil je z Vrabčev «Zdravico».

Preveč bi se moral razpisati, če bi hotel opisati kako je občinstvo sprejemalo vsako pesem posebej. Navdušenje se je šlo njevalo zlasti ob živahnih pesmih, ki so očito bliže vselem značaju škotskih ljudi. V prvem delu sta največ aplavza poželi Olova «Devina» in Srebotnjakova «Kolona», v drugem delu pa pravzaprav vse. Navdušil je Viktor Štoka s svojim tenorjem «Kolo» pa je trajal aplavz nekaj minut. Ogled so Vodopivčeve «Zabe», škotska Loch Lomond» pa je dvignila vihar navdušenja, ki se ni poleglo, dokler zbor pesmi ni končal. Težko bi človek mogel pojasniti, kaj Škote čutijo ob tej pesmi, zapeti z vsem zanosom in delčkom tiste ekscitiranosti, katero so ji vdehali naši pevci. Ko so jo morali na večernem sprejemu, ki ga je tokrat priredil rektor akademije, ponovno zapeti, je pela z njimi vsa dvorana in mnogim drugim s tekle solze. Kolikšne simpatije pa uživa na Škotskem naša narodnoslovovalna borba, je dokazal aplavz, ki se je odrgal kot razkaz, ko je napovedovalka povedala, da poje v zboru tudi 16 bivših partizanskih borcev. V tem trenutku so mi bili ti svobodoljubni ljudje še dvakrat ljubši in dražji.

Mislil, da v zadnjih letih nisem manjkal na nobenem nastopu zbora «Vasilij Mirk», toda ta koncert na Škotskem je bil eden najboljših, če ne najboljši. Naši fanje s Proseka-Kontovela so pod Olovim vodstvom in ob Kjudrovih spremljavi na harmoniko, osvojili srca in simpatije vseh in so bili resnično najučinkovitejši ambasadorji mednarodnega sporazumevanja in bratstva.

Med prvim in drugim delom sporeda je nastopil tudi mešani mladinski zbor Akademije, ki je ob klavirski spremljavi, kot je to običajno pri škotskih zbora, zapel šest pesmi iz svojega repertoarja. Mladji glasovi simpatični deklet in fantov so zapeli na ravni najboljših slovenskih mladinskih zborov.

Na že omenjenem večernem sprejemu v hotelu «Tudor» je rektor akademije Mr. Henderson izjavil, da takega petja v svojem življenju še ni doživel. Ponovno se je spomnil srečanja na Proseku in iz srca se je zahvaljeval vsem, ki so izpeljali to čudovito gostovanje v Airdriu. «Odkrito priznam, bili smo se, da ne bomo našli primernejše okolice za vašo sposobnost — je dejal — toda upam, da ste po aplavzu čutili, kako smo vam hvaležni za to doživetje. Če bi bilo več takih prijateljev, kot smo jih ustvarili med nami in vami, bi bil svet na boljšem. Mi naredimo več z našimi prijateljskimi kot politiki s svojimi konferencami in govori.» Mr. Henderson je govoril dolgo, dejal je, da je to izjemno znanje, toda govoril je tako od srca, da nas je vse prevzel s svojo iskrenostjo.

Predstavniki kluba akademije Airdrie je nato izročil vsem nogometašem in sodnikom spominske značke na to srečanje z vgrajenim napisom, dirigentu Oti in zboru pa je izročil velik srebrni krožnik, prav tako z vgrajenim spominskim napisom in škotskimi ornamentami. Sprejeli so ga predsednik «Primorja» Strekelj, pa na kratko spet rektor Mr. Henderson, predsednik zbora «Vasilij Mirk» pa je Mr. Henderson podaril še staro litografijo Trsta. Nato je zbor zapel sredi dvorane in pel bi lahko tja do jutra skozi vso svetlo škotsko noč, če bi hotel ustreči vsem željam in prošnjam.

Zadnji, nedeljski dan, je bil deželen in hladen, toda zato nič manj topel v naših občutjih in toplini naših gostiteljev. S težkimi srci smo se poslovaljali na domovih in potem ob avtobusih pri hotelu «Tudor», kamor so nas prišli spremiti prav vsi. Objemali smo se in stiskali roke, si izmenjevali naslove fotografirali z njimi in nahajali v pozdrav dokler smo se utegnili

še videti skozi okna avtobusov. Od rodnih bratov se ne bi mogli posloviti drugače.

Časa ni bilo več mnogo, vendar so nam gostitelji hoteli pokazati še Edinburg, na katerega so tako upravičeno ponosni zaradi njegove zgodovine in lepote. Eno uro vožnje, bežen ogled glavnih znamenitosti, eno uro za povratek in že smo bili na letališču, kjer nas je že čakal naš dobri in pohlevni DC 6, prijaznega in sposobnega slovenskega kapetana Krumpaka.

Kaj bi še opisoval povratek. Zadnje smo z višine zrla na zeleno deželo pod seboj, na geometrično grajena mesta in vase, potem so nam kopasti oblaki zastirali vsak pogled, toda podoba te krasne dežele in še bolj krasnih ljudi smo v naših srcih prinesli v Trst, na Prosek in Kontovel, v naše domove. Radost, ki je vladala ves čas štirurnega poleta 5000 m visoko nad zemljo, je bila le odsev prekrasnih dni med našimi novimi prijatelji.

Mislil, da bom za konec ustregel vsem udeležencem tega gostovanja, če izrečem javno zahvalo županu Airdrie Mr. Macfarlanu, rektorju akademije Mr. Hendersonu in Mr. Brownu in vsem ostalim gostiteljem-družinam in vsem, ki so nas obdajali s prijateljsko toplino v tem škotskem mestu, kapetanu in posadki letala DC 6 družbe «AA» ter tržaški potovalni agenciji «Aurora» zahvalo vseh nas za nepozabna doživljanja s tega vzorno organiziranega izleta.

Jože Koren

Istituto Nazionale delle Assicurazioni

Obračun 31. decembra 1968

(LVI. poslovna doba)

Obračun 56. poslovne dobe INA, ki se je zaključila 31. decembra 1968, ki ga je obrazložil generalni ravnatelj ustanove odv. Emilio Paganis in ki je 26. junija letos odobrila upravni svet na seji, ki ji je predsedoval predsednik odv. Francesco Santoro Passarelli.

Poročilo upravnega sveta omenjenega predvsem osnovna vprašanja življenjskega zavarovanja v Italiji in vidi v novih oblikah zavarovanja »prilagojenega življenjskim stroškom« in »družinskih«, ki jih je INA uvedla na tržišču ob koncu poslovne dobe, ustrezno sredstvo, ki naj pritegne večje zanimanje javnosti na povečane ugodnosti, ki jih daje zavarovalno prihranjevanje.

Positivni so rezultati doseženi v poslovnem letu 1968.

Novih zavarovanj je bilo 362.192 za skupno 463 milijard lir zavarovanega zneska, kar pomeni 12% povečanje.

Veljavnih zavarovanj ob koncu leta je bilo 6.135.267 za skupno zavarovano vsoto 2.645 milijard, matematičnih rezerv pa je bilo 590 milijard. Vsi ti zneski so se v primerjavi z letom 1967 znatno povečali.

Premije v poslovnih dobi so se zvišale skoraj za 4 milijarde in so dosegle 99,3 milijarde.

Za 12 odstotkov se je povečal čist skupni dobiček od premoženja, ki je znašal 35,3 milijarde; tudi poprečne rentabilnosti je precejšnje.

Občutnejši je porast postavke »storitve zavarovanjem«, katerim je bilo likvidiranih 51,8 milijarde. Dodate brezplačne storitve zavarovanjem so znašale 1.560 milijonov. Če jih prištejemo izplačilom iz prejšnjih let, je izplačana vsota od 1965 do 1968 znašala skupnih 10,5 milijard.

Razpoložljivi zneski za nove vloge so presegli 85 milijard lir in omogočajo poudarek »socialne koristi«, ki navdušuje finančno dejavnost INA, z dovolitvijo 35 milijard za javna krajevna ustanova za javna organizirana izleta.

Deja, 30 milijard za nakup vrednostnih papirjev s stalnim dohodkom, 8,9 milijarde za nepremičniskostne investicije, 5,4 milijarde za posojila na police in odstotek ene petine, 3,1 milijarde za soudeležbe ter 1 milijardo za diskont letnih obrokov.

Ob koncu poslovne leta 1968 so premoženjske investicije dosegle 610 milijard; 34,38% je nepremičniskostna premoženja, 33,35% raznih posojil in diskonta na letne obroke; 21,47% vrednostnih papirjev s stalnim dohodkom, 8,51% soudeležbe in 2,02% bančnih polgov.

Dobro je uspeh, ki so ga v letu 1968 dosegla zavarovalna podjetja skupine: «Le Assicurazioni d'Italia», «Flumet», «Praelidit», ki so nadaljevali v sektorjih zavarovanja, pridi škodi (v primeru «Praelidit» življenjski) razvoj lastne dejavnosti.

Ker se je v poslovnih dobi okrepila posebna rezerva za dodatne brezplačne storitve zavarovanjem, je bilo potrjeno izplačilo nagrade za zvestobo za veljavne pogodbe izpred treh let, ki bodo izplačane ob zapadlosti ali v primeru nesreče med 1.679 in 30.670.

Prav tako je bilo kot v prejšnjih letih zajemeno povečanje zavarovalnih glavnih pri življenjskem zavarovanju z določeno zapadlostjo, ki so v veljavi 30. junija 1969.

Enako jasnimo je za storitve v primeru smrti pri pogodbah, ki so bile v veljavi 31. decembra 1968, za katere bo oddeljen del poslovnega dobička, ki po zakonu pripada zavarovanjem in ki je enak tistemu, ki se izplačuje državi.

Dobiček, 2.005.171.420, s katerim so znašali gospodarski poslovni uspešni račun, je občutno večji v primerjavi s tistim iz leta 1967. Izloka poslovnih uspehov in pobud, ki jih je dala v letu 1968 v korist življenjskih zavarovanj, izhajajo teženja po stalnem izkranju koristi zavarovanja in skupnosti, ki je med ustanovnimi cilji ustanove INA.

ŠKANDAL SKRITIH IGRALNIC V RIMU

Scirè drugič zaprosil naj ga osvobodijo ječe

Odvetnik bivšega rimskega podkvestorja trdi, da ni dovolj stvarnih dokazov za njegov arest - Preiskava se nadaljuje

RIM, 30. — Nicola Scirè, bivši rimski podkvestor, ki je mesec dni sedel v ječi v Grossetu zaradi znanega »afere s skritimi igralnicami«, je včeraj drugič vložil prošnjo za priznanje začasnih svobode. Prošnjo je kot prvi vložil odvetnik Armando Costa, ki je tudi tokrat osnoval svojo prošnjo s trditvami o nedolžnosti Scireja, ki naj bi bil opravičeval svojo funkcijo z določeno mero naivnosti, vsekakor pa ne v slabi veri. Scirè, po odvetnikovem mnenju, ni imel nobenega opravka z lastnimi igralnicami in je navezal z njimi stike le tedaj, ko je po dogovoru z višjimi policijskimi funkcionarji našel kočljivo vprašanje mreže igralnic v prestolnici. Tedaj naj bi se bil povezal z znano rimsko grofijo in nekaterimi drugimi. Aretacija pa naj bi prekršila ves načrt podkvestorja Scireja, ki je temeljil na predpostavki, da se je treba v »cracketo igralnic« najprej vključiti in ga šele nato odkriti.

Vsekakor pa vse kaže, da tudi ta druga prošnja za priznanje začasnih svobode ne bo rodila sadov.

KRIZA NA SREDNEM VZHODU

Gromikovo prepričevanje

Predzadnji Gromikov obisk v Kairo konca lanskega leta je vzbudil in poročil formalno sovjetsko zavzetost za pogovore štirih sil in obljavo prevega sovjetskega načrta za ureditev odnosov med Arabci in Izraelom.

Kot bi mogli iz tega sklepati, je bil zadnji obisk sovjetskega zunanjega ministra usmerjen v to, da bi dobil privolitev predsednika Naserja za novo etapo sovjetsko-ameriških pogovorov. Pred njegovim obiskom je Pravda objavila ostro opozorilo proti arabski bojevitosti in nekakšno živo propagando, da ta bojevitost »ohromi politično rešitev«.

Scirè je prvi, ki jo je bil vložil kmalu po aretaciji in jo je tedaj odbil državni pravdnik, ki mora tudi tokrat pregledati listine, preučiti dejstva in nato ukrepati s tem v zvezi.

Vsekakor je Scirejev odvetnik tokrat zabrenjal na zelo občutljivo struno, ko je začel oporekati oportunistične aretacije in sploh za pomembnega naloga, ki naj bi temeljila na trdnih in stvarnih dokazih (v mislih ima dejstvo, da je ob Scirejevi aretaciji imela finančna straha na razpolago le odločnice nekaterih registracij Scirejevih telefonskih pogovorov, kjer se omenjajo podkupnine in nekega anonimnega pisma). Odvetnik meni, da se v mesecu dni šteto dokazov proti Scireju ni povečalo in da bi bil skrajni čas, da se ga osvobodijo, tudi zato, ker da je dala aretacija povod za škandalističen napad na »sile reda« in rimsko kvesturo posebej. Zaradi vedno vztrajnejših govorih, da je za zadevo vedelo veliko število visokih policijskih funkcionarjev, je odvetnikova grožnja povsem realna.

Scirè medtem stalno zanika vsakršno podrobnost in trdi, da se ni ukvarjal samo s politično dejavnostjo, temveč s pisanjem kriminalnih romanov.

Cemu ta zanimiva trditve? Predvsem zato, ker so finančni stražniki, ki so zadevi prišli skoraj do dna, ugotovili, da je neka Scirejeva prijateljica imela na bančnem tekočem računu shranjenih 13 milijonov lir. Ta denar je bil — kot vse kaže — Scirejev in finančni stražniki so domnevali, da gre morda za denar, ki je v kakršni koli zvezi izhajal iz igralnic v UL. Flaminia Piccola in drugih podobnih navidezno nedolžnih klubov z milijardami, za katerimi so se skrivali pravi »casinisti«.

Poplave na Japonskem

TOKIO, 30. — Val poplav, ki ga je povzročilo izredno močno deževje, je na Japonskem terjalo kar 36 mrtvih. Največje poplave so bile na otoku Kyushu, kjer je samo v mestu Kagoshima bilo 21 utopljencev.

Obisk predstavnikov Gospodarske zbornice

(Nadaljevanje s 1. strani)

zvezi s predvarnimi listami glede maloobrnjane prometa. V razpravo so nato poslegli skoraj vsi prisotni, ki so izrekli številne zanimive misli in dragocene predloge. Tako je bil govor o sodelovanju glede lesne industrije, ki mora nujno zavzeti širši značaj, in glede česar bi bilo treba slediti prizadevanjem in sestavi predhodne predložitve. V tej zvezi je bilo sklenjeno, da se bo ustanovila posebna komisija, ki bo materializirala in na tej osnovi priložila septembra do širšega razpisa.

V zvezi z industrijsko kooperacijo na splošno pa je bilo ugotovljeno, da je treba preučiti davčne, finančne, pravne in druge pogoje ter istosodno tudi nekatere osnovne gospodarske silnice, tako da bi se zbral material, ki bi ga lahko zainteresirana podjetja koristno uporabljali. Tudi glede tega vprašanja je bil govor o specializiranem študijskem delu, ki na specializirani meri izpopolnjen predlog, da bi prišlo do izmenjave stopenj, da bi strokovnjaki tehničnih strokov in zlasti gospodarskih fakultet na obeh straneh meje.

Daljša razprava se je razvnela tudi glede nekaterih turističnih vprašanj, saj gre tudi glede tega za tipično komplementarno področje, ko obstajajo možnosti za izmenjavo in sodelovanje. Ponovno je bil v tej zvezi poudarjen pomen širše konference o turizmu, do katere naj bi prišlo v okviru sodelovanja naše dežele in ustreznih turističnih predstavnikov iz Slovenije.

Gospodarski inženirji iz matične domovine so danes opravili tudi celovito vrsto obiskov pri raznih podjetjih. Obiske so pričeli že od poldneve v Tržaški kreditni banki, kjer so jih sprejeli predsednik dr. Kukanja, podpredsednik Libero Polojac in ravnatelj dr. Simonić in kjer so jih seznanili s poslovanjem te pomembne bančne ustanove.

Predstavniki pozdravili tehnični vodja inž. Friderik Čubel, ki je obrazložil proizvodni postopek v tem zanimivem podjetju, ki je visoko specializirano in ki zapošljuje tudi pomembno število specializirane delovne sile.

V spremstvu predstavnikov ustanove Industrijskega pristanika so si nato člani GZ Slovenije ogledali zemljišče, kjer se že pripravlja gradnja tovarne Grandi Motori v dolinski občini.

Na sedežu pomorske agencije Mediteranea je lastnik Zorko Tavcar obrazložil osnovne probleme pomorskih agencij in tudi pomembno vlogo, ki jo igrajo pri razvoju pomorskega prometa, ne samo v Trstu temveč tudi v jugoslovanskih pristaniščih, saj gre očitno za sodelovanje in ne za konkurenčni odnos.

Na sedežu spedijskega podjetja Centralsped pa je ravnatelj dr. Adamci govoril o novi vlogi spedičterjev v moderni trgovini, ko so postali nekaj več kot običajni spedičterji z enostavnimi storitvami, temveč dejavniki povezave, ki kupca in prodajalca. Tudi on je omenil velike možnosti nadaljnje razvoja sodelovanja, za kar še zdaleč niso izrpane vse objektivne možnosti.

Zvečer je v prostorih Kulturnega doma v Trstu priredil predsednik Slovenskega gospodarskega združenja Stanislav Bole skupaj z ostalimi člani združenja za goste sprejem, ki je potekal v izredno prijetnem ozračju.

Sprejema se je udeležilo nadsto slovenskih gospodarstvenikov iz treh pokrajin, poleg njih pa tudi nekateri pomembni gospodarski predstavniki iz tržaške pokrajine, med katerimi smo opazili člana izvršnega sveta tržaške trgovske zbornice dr. Vazio, predsednika združenja tržaških trgovcev dr. Hausbrandta in generalnega tajnika združenja Sepija, namestnika generalnega ravnatelja trgovinske zbornice dr. Barisona, predsednika tržaške delegacije italijansko-jugoslovanske zbornice dr. Lakovića, načelnika urada za industrijo in trgovino deželne uprave dr. Armenija in druge. Sprejema sta se udeležila generalni konzul SFR Jugoslavije inž. Topina in konzul Vidas.

Predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije bodo jutri obiskali Gorisko in Benesko slovenijo, kjer bodo nadaljevali razgovore, ki se bodo prvenstveno nanašali na tamkajšnja vprašanja, čeprav se je večina že danes obravnavanih vprašanj nanašala na splošne zadeve, ki zanimajo celotno področje Furlanije - Julijske krajine in sta tudi na današnjih razgovorih bila prisotna vidna goriska gospodarska operaterja.

DIALOG MLADINE O VARNOSTI EVROPE

Mlade generacije so pripravljene stopiti v akcijo

«Okrogla miza» evropskih mladinskih organizacij v Bukarešti brez dnevnega reda - Predstavljaja pa kljub temu zelo uspeh poizkusa - Po-zdravljena pobuda jugoslovanskega predstavnika

«Okrogla miza» evropskih mladinskih organizacij o vprašanju varnosti na stariem kontinentu je predstavljala zelo zanimiv poizkus, katerega rezultat so celo sami organizatorji — romunski mladinci — pričakovali domala s strahom. Ne glede na predhodne skrbne priprave in posvetovanja s številnimi evropskimi organizacijami, se presenečenja vendar niso mogla popolnoma izključiti.

Gre za prvi tak poizkus, ki je imel dokazati, kako je dialog evropske mladine mogoč in realen, ne glede na pripadnost različnim državnim sistemom in na politične opredelitve. V tem smislu je predstavljala nekakšno evropsko konferenco v malem, predhodno eno »prave«, na državni ravni, predloženo tudi v budimpeštanskem pozivu. Matematično pa se niso mogli predvideti to-kovi diskusije, zlasti sprito velike ideološke in politične heterogenosti udeležencev.

Auditorij je resnično bil mogočen, kar je potrjevalo predpostavko o velikem zanimanju mladine za mir na svojem kontinentu. Za konferenčno mizo v veliki dvorani bivšega kraljevskega poletnega dvorca na jezeru Snagov, oddaljenega kakih 40 kilometrov od Bukarešte, so bile povabljene vse evropske mladinske organizacije — od komunističnih do katoliških in konservativnih — zainteresirane za sodelovanje v diskusiji na temo «Mladina in evropska varnost».

Vabilu se je odzvalo 71 organizacij iz malone vseh evropskih držav (razen Irse in Albanije) — 66 nacionalnih in 5 mednarodnih. Iz posameznih zahodnoevropskih držav je prišlo celo po šest delegacij različne politične orientacije. Reprezentativnost tega zborovanja je bila skoraj popolna, če bi bila zastopana tudi mladinska neinstitucionalizirana gibanja, ki so izven mladinskih organizacij, kot je v diskusiji priporočil jugoslovanski predstavnik.

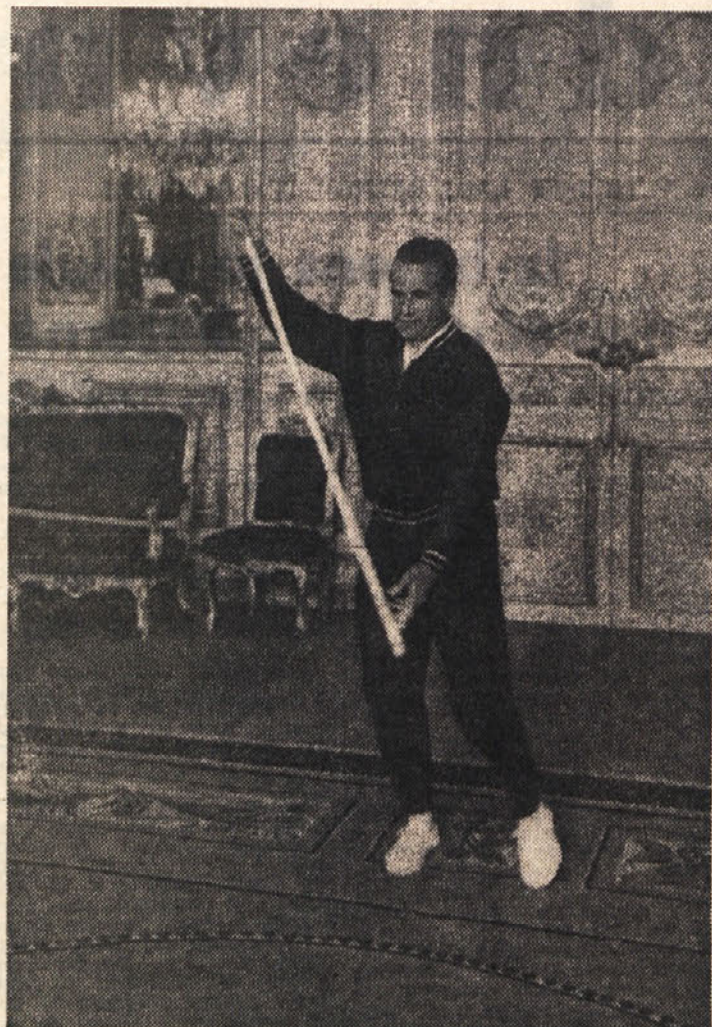
Diskusija je dokazala realnost tudi druge predpostavke organizatorjev, namreč možnost in koristnost takih zborovanj. Premagane so bile dolocene polemike ostrih, da bi se na koncu izkristalizirala skupna želja po nadaljevanju takih dialogov. K temu je, razumljivo, prispeval tudi način, kako je bilo zborovanje organizirano. Dnevni red ni bil vnaprej določen, kar je bilo predhodno predvideno sprejetje nekakega skupnega dokumenta. To je bilo prepuščeno samemu zborovanju, da bi se tako preprečilo vsiljevanje stališč in grupiranje ter da bi se ustvarilo ugodno vzdušje za svobodno in odkrito diskusijo.

Nekdanji kraljevski poletni dvorec je bil pet dni pripravljen, kjer je evropska mladina razkrila svoje današnje slobi in vse spekter mnenj ter rešitev, gledanih in obravnavanih iz najrazličnejših zornih kotov. Vseh 66 govornikov je bilo enotnih kar zadeva nujnost zagotovitve, oziroma uresničitve sistema evropske varnosti. Celo glede poti so se gledišča pogosto krakladala, razen redkih izjem. Pokazalo se je, da velika večina želi Evropo brez blokov, hladnih in vročih vojn, brez pritiskov, tu-jih čet in oporišč, pač pa da želi odprte starega kontinenta proti ostalemu svetu. Bilo je čuti različne ocene in mnenja glede vzrokov in dejavnikov evropske razcepljenosti, kar pa ni nikogar razburjalo, ker je bilo to sprito tako heterogene sestave zborovanja pričakovati.

Prekrizali pa so se polemični meči okrog dveh kamnov splošne — intervencije na Čehoslovaškem in nemškega vprašanja. V tem ko se je dvoboj o zadnjem v glavnem omejeval na predstavnika obeh Nemčij, pa se je vojaška intervencija na Čehoslovaškem tudi na tem zborovanju internacionalizirala. V številnih nastopih skoraj vseh delegatov, razen predstavnikov petih intervencionističnih držav in še nekaterih drugih delegacij, je domala kot po nekem pravilu med dejavniki, ki so se poslalsali razcepitveni in vzdušje Evrope, bila omenjena tudi intervencija na Čehoslovaškem. In tako je sprito obstoja koncepcije, v imenu katere je do nje prišlo, bila na zborovanju izražena največja zaskrbljenost.

Predstavniki delegacij iz intervencionističnih držav, ki pozivajo se na »strpnost«, odrekli pravico do razprave o tej temi, s čimer so hoteli povedati, da je to čisto notranja zadeva njihovih blokov. To pa je bilo, razumljivo, razume-ti tudi kot obrambo koncepcije o »smejni suverenosti« in pravico do intervencije v njenem imenu. Bilo je mnogo lekcij tako z ene kot druge strani, pa so se vendarle ti polemični dvoboji končali pomirljivo. Nasprotniki intervencije niso odstopali od svojega stališča o njenih negativnih posledicah, pristajali pa sprito teh kritik niso zapustili zborovanja. Zakaj ti bi pomenilo prekinitve dialoga in stikov z evropsko mladino različnega mišljenja, ki se zavzema za evropsko varnost.

Ne glede na te globoke razlike, je evropska mladina dokazala, da je pripravljena na dialog in konkretne akcije. Zadnje dni zasedanja so mnogi predstavniki ugotovili, da je bilo pretirano mnogo besed porabljenih za tolačenje nečel, premalo pozornosti pa je bilo posvečeno tistem, kar bi bilo treba konkretno napraviti. Zato je tudi bila burno pozdravljena sugestija, da se preide na določitev akcije, ki jo je predlagal Jugoslovian Milan Milutinović, ki je kot govornik nastopil predzadnjega dne. Njegove tematsko pomembne priprave niso bile nekega vzvalovile nekoliko pretirano diplomatsko togost samega zasedanja s svežimi, neortodoksnimi idejami in realnimi ocenami. Bil je deležen dolgotrajnega aplauza, ki se mu niso pridružili edinele zagovorniki intervencije.

Jacques Chaban-Delmas, novi francoski vladni predsednik, ima danes 53 let. Leta 1947 je bil izvoljen za župana mesta Bordeaux, star 29 let je 1. 1944 že bil general. Med Francozi je zelo znan tudi kot športnik. Se danes ne pozablja na to, in kadarkoli more, razumljivo, vežba.

POJAV ZBLIŽEVANJA IN ZDRUŽEVANJA SVETA

Selitveni tokovi delovne sile v deželah Evrope

V dvanajstih letih se je iz Evrope izselilo skoraj 6 milijonov ljudi - Danes pa ljudje ne odhajajo več tako zlahka čez oceane, marveč v bolj razvite dežele zahodne Evrope. Najmočnejše selitvene tokove opazimo s Pirenejskega, Apeninskega in Balkanskega polotoka

Z razvojem tehnike in znanosti ter uvajanjem novih sodobnejših tehnoloških procesov v proizvodnjo sta se obremenitvi neslušno razvijala tudi obseg in učinkovitost proizvodnih sil. Njihov nezadržni razvoj je vzel prebivalstvo nacionalne meje in vse bolj se začel nakazovati neogibni proces integracije svetovne proizvodnje in gospodarstva. Vse to je prihajalo do izraza v vrsti novih družbenih, gospodarskih, socialnih in tudi političnih pojavov, zanimivih novosti, kakor so razhajanje državnih meja, ki postajajo čedalje manj toge in bolj prehodne, selitveni tokovi delovne sile iz držav v državo oziroma s kontinenta na kontinent itd.

Zlasti ta zadnji pojav je zadnji čas močno poudarjen, bodisi znoraj držav samih (pri nas n.p.r. v treh državah, ki so nas n.p.r. v tujini). Opaziti ga je v skoraj vseh evropskih državah, tudi v sosednji Jugoslaviji, praviloma pa se ti migracijski tokovi delovne sile pomikajo iz manj razvitih proti bolj razvitim deželah.

Preden bi prikazali današnje selitvene tokove delovne sile v Evropi, je potrebno, da se ozremo še v preteklost, v povojno obdobje, in skušamo vsaj v glavnih obrisih očrtati takratne migracijske težnje. V 1. 1946-57 je bila Evropa, podobno kot v vsej prvi polovici našega stoletja, glavni izvor izseljencev na vse strani sveta. V tem dvanajstletnem obdobju je odšlo iz Evrope skoraj 6 milijonov ljudi, ki so se pretežno naselili v

Severni in Latinski Ameriki, razkropili po Afriki in po azijskih deželah. Tudi v Avstralijo in Oceanijo je odšlo blizu 1 milijon Evropejcev.

Toda Evropa, ki je od konca XVIII. stoletja naprej s svojimi izselenci hranila skoraj vse pomembnejše selitvene tokove, usmerjene na vse kontinente sveta, pa ima od začetka šestdesetih let našega stoletja pozitivno selitveno bilanco. Po 1. 1960 glede obsega priseljevanja zahodna Evropa je še za malenkost zaostaja za Severno Ameriko, ki je bila desetletja oziroma stoletja glavno imigracijsko žarišče sveta. Treba je poudariti, da sta Francija in ZDA Veliko povpraševanje po delovni sili v najbolj razvitih zahodnoevropskih deželah, kakor tudi enostavna procedura pri preseljevanju iz držav v državo (v primerjavi z ZDA), vse to je povzročilo, da se velika večina evropskega dela imenovane daljine delovne sile, namesto da bi iskala delo v deželah preko oceanov, raje zaposluje v sosednjih, razvitejših evropskih državah. Preseljevanje delovne sile je zadnji čas v Evropi goselo precejšen obseg, strokovnjaki pa z gotovostjo računajo, da preokoli letno državne meje razvitih zahodnoevropskih dežel več milijonov delavcev.

Tako se je nekaj let tudi prebivalstvo Jugoslavije vključuje v močan selitveni tok delovne sile, ki se začneja v Turčiji in gre čez Grčijo, Jugoslavijo proti Avstriji, Švici, Zvezni republiki Nemčiji in državam Beneluxa. Temu se pridružujeta se tokova z Apeninskega in Pirenejskega polotoka. Delovna sila iz Avstrije emigrija v ZR Nemčijo ter Švico; aktivno prebivalstvo ZR Nemčije pa odhaja na delo v dežele Beneluxa, na Švedsko in v ZDA.

Poudariti moramo, da se smeri selitvenih tokov delovne sile kakor tudi njihova številčna moč izredno naglo spreminjajo. Še pred leti je bila Italija najpomembnejša dežela emigracije aktivnega prebivalstva v tujino. Še 1. 1960 je iz Italije odšlo 192.000 delavcev v tujino, v 1. 1963 pa še samo 56.500. In tako se je preobrnulo, da do biva danes Francija večino potrebne delovne sile s Pirenejskega polotoka, vtem ko v ZR Nemčiji izredno naglo narašča delež Turkov in Grkov, a prav tako tudi Jugoslovancev. Posebne oblike selitvenih tokov delovne sile zasledimo v V. Britaniji. V nasprotju z drugimi zahodnoevropskimi državami je V. Britanija z migracijskimi tokovi močneje povezana z Irsko in tistimi prekomorskimi deželami, ki so bile njene kolonije, a so danes vključene v Commonwealth, kakor pa s celinskimi državami Evrope. V preteklosti, ko je bil britanski imperij, še v polnem razcvetu, so se ljudje z Britanskega otčja izseljevali v dežele britanskega imperija, danes pa, ko je kolonialna moč V. Britanije domala ugasnila, pa so med priseljenci največje repatriiranci, sicer pa tudi z Jamajke, iz Indije in od drugod.

Kako silen razmah je v teh letih zjel zahodnoevropsko gospodarstvo najbolj razbremenilo iz številnih podatkov, ki nam označujejo smer in moč posameznih selitvenih tokov delovne sile. Potrebno je samo poudariti, da priseljenci običajno opravljajo v tujini najtežja dela, predvsem tista, kjer je potrebna teška delovna sila. Tako so n.p.r. tuji v ZR Nemčiji največ zaposleni v črni

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Bruno Zeper v «ENDAS»

V galeriji ENDAS razstavlja Bruno Zeper, ki si je pridobil priznanje dobrega podajanja naravne lepote človeka. To odliko v katalogu sedanjih razstav poudarja tudi akrostihon, ki mu ga je spesnil pok. Sofianopol, poslejni predstavnik münchenske šole pod Franzom von Stuckom. In vendar je pesem le opravičilo za obiskovalca, ki Zeperjevo delo pozna, in vodilo drugim. Kajti tu se nasprotno najdemo pred čisto abstraktnostjo. In to vrhu vsega v obliki sedemdesetih slik, ker kipov je le troje, zvarjenih iz kovinskih kolobarčkov in neobčajne tehnično navdahnjene plastike. Abstraktno usmerjevanje pri Zeperju smo pa že lani opazili na razstavi črno-belih risb. Sedaj stopa pred nas že kot slikar, zelo prefinjenega okusa rahlih odtenkov barv, ki nam jih podaja v teh temperah, polnih migetajočih prelivov. Prav ti pa tvorijo bistvenost Zeperjevih zasnov abstraktnih slik. Nanaša in združuje jih s ploskimi čopiči v kratkih kosmičnih oblikah vijugastih in ob koncih razcefranih odrezkov barvnih trakov. Njih medprostorje pa izpolnjuje s pikčastimi in krpicastimi množicami dotikov neutralnejših barvnih odtenkov. Posebno lepo učinkujejo rumeno-črni in sivo prehajajoči prehodi. Sicer pa se v splošnem vse omenjene barvne igre združujejo v barvne privide prijetne-ga umetniškega učinka, ki omamlja zanje občutljivega gledalca.

Gergolet na vogalu pasaze Protti

Po dolgem času so se spet pojavile oblike pestrnih razgledov iz izginjajočih delavskih predelov okrog St. Jakoba, kot jih zna poznati v sliki le Gergolet. To pot vise v izloži trgovine oblačil na vogalu pasaze Protti. Po-pušcanje samovlaide na tržišču abstraktno-informalnih slik, ga je verjetno opogumilo, da je prijel krepkeje za čopič, da bi nam o-hranil še ono malo slikovitosti nekdanjega predmestja, ki ga mesto preplavlja z v koristnost preračunanimi mrzlimi človeški-mi čebelnjaki. Stari Sentjakobčani bodo ob teh slikah uživali, vendar ne brez rahle bolešči za izgubljeno mladostjo, ki je stalno prisotna v Gergoletovih slikah.

MILKO BAMBIC

Še o zastupljanju voda Ogroženo živalstvo in rastlinstvo

Kje v civiliziranem svetu, zlasti v industrijsko razvitih državah, se še ni bil pojavil problem odpadnih voda? Razvoj sodobne proizvodnje, ki po eni strani zagotavlja človestvu vrsto ugodnosti za njegovo življenje, mu pa po drugi strani grozi odvzeti, kar je pravzaprav za njegovo življenje izredno važnost, da bi brez tega sploh ne mogel živeti, grozi mu namreč do neuporabnosti onemogućiti zrak in vodo. O tem vedno bolj pišejo, poročajo, predlagajo in zahtevajo, da se nekaj ukrene, domala vsi svetovni časopisi, je pa tudi že čas, ker se bomo — če se človek ne bo kmalu ovedel nevarnosti, ki se ji izpostavlja, pa tudi nekaj stori proti njej — že kaj kmalu začeli dušiti od povsem okuženega zraka ter umirati od žeje sprito pomankanja vode. Isto velja za živali in druga živa bitja.

Tudi vroče vode, ki tečejo iz industrijskih obratov v reke in jezera, dodatno ogrožajo živalstvo in rastlinstvo, kolikor že ni bilo uničeno od kemičnih snovi in odpadkov. Z graditvijo atomskih central se bodo v bližnji prihodnosti po krivdi človeka še povečale motnje v naravnem okolju. Takšnega mnenja je tudi okrog dvesto znanstvenikov, ki so se pred nedavnim sestali na strokovnem posvetu na univerzi v Marylandu.

Voda v neki reki ameriškega severozhoda se je zaradi dotoka z vročimi industrijskimi napravami že tako segrela, da se je njena temperatura v vročih poletnih mesecih povzpela na 60 stopinj Celzija, kar pomeni smrt za večino vodnih živali.

Leta 1947 so raziskovalci našli ob spodnjem toku reke Lake 130 tisoč organizmov in mikroorganizmov v kubnem metru rečne vode. Že 1. 1953, ko so nedaleč od Hamburga ponovno opravili enaka raziskovalna dela, ni bilo na istem mestu v rečni vodi domača niti sledu življenja več.

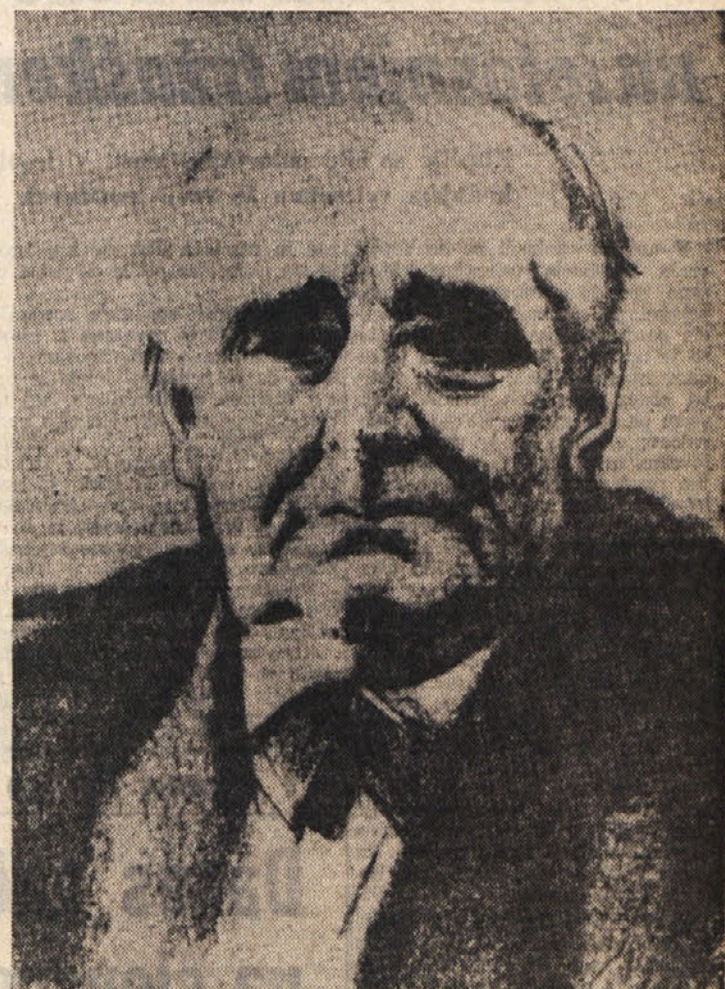
Podoben se je zgodilo z mnogimi potoki, rekami, jezeri. Zaradi industrijske odpadne se je njihova voda spremenila v smrtilno mlačno brez kisika. Razne kemične snovi, od pralnih praškov in umetnih gnojil do sredstev za zatiranje rastlinskih škodljivcev so prispevale vsaka po svoje, da je na in-dustrijskih področjih zastupljena delovna sila slaba voda, v njej pa je zamrzo vse življenje tja do prajali. Mnoga jezera so mrtva, pa naj se tudi njihova voda še tako sveža in čista. Medtem ko se znanstveniki in strokovnjaki trudijo, da bi s podatki pripravili pristojne oblasti, da bi se s takim stanjem spopadle, pa številne elektrarne še kar naprej spuščajo vročo vodo v reke in jezera. Nekatere podjetja sicer poskušajo, da se med proizvodnim postopkom močno segreta voda ponovno ohladi, da bi jo potem spet lahko uporabili, pa druga tako ne delajo in prihaja toplih odpadnih voda v reke in jezera še vedno dovolj, da smrtno ogrožajo tako živalski kot rastlinski svet.

Javnost je marsikje docela ravnodušna do zamiranja življenja v vodah, nevarno segreth od njih, ki prihajajo iz industrijskih naprav. Drugače pa bo, ko se bodo izrazile pokazale posledice, na primer v cestnem prometu. Zaradi višje temperature bo n.p.r. iz-hlapelo več vode, megle bo pogostejše, kar predstavlja v cestnem prometu veliko nevarnost. Pa še mnogo tega bo, kar bodo ljudje težko občutili na lastni koži. Toda ta okoliščina je za industrijske de-zele tolikšnega pomena, da so zho-rovalci v Marylandu govorili o zvišani temperaturi jezerskih in rečnih voda kot o »svetovnem problemu, ki ga je mogoče rešiti le z združenimi močmi«. Za zdaj bodo začeli tako, da si bodo izme-njevali podatke znanstvene vrednosti o vsem kar zadeva to vprašanje.

Slovenska enciklopedija

Pretekli petek se je v prostorih SAZU (Slovenske akademije znanosti in umetnosti) prvič sestel glavni odbor slovenske enciklopedije, obsežnega leksikografskega dela, ki ga bo založila Mladinska knjiga. Odbor je izvolil za predsednika akademika Josipa Vidmarja, za podpredsednika akademika dr. Bratka Krefta, za glavne urednika enciklopedije pa Boruta Ingoliča.

Miroslav Krleža kandidat za nobelovca?

Vse večji prodor Krleževih del v svetu tudi Nobelovi ustanovi ni ostal neopažen. Nedavno je njen član, pisatelj Artur Lundkvist, obiskal Jugoslavijo s posebnim namenom, da bi osebo spoznal Miroslava Krleža. V intervjuju sodelavcu «Politike», ki je bil objavljen 22. junija, je Lundkvist med drugim izjavil, da je »poleg dveh črnih pesnikov letos Miroslav Krleža eden od najresnejših kandidatov za nagrado».

Sodeč po zanimanju, ki ga zadnji čas vse pogostje kažejo številni književni časopisi in založniki v različnih deželah, se Krleža dela v svetu iz dneva v dan vse močnejše uveljavlja. V zadnji številki uglednega pariškega štirinajstrednjaka «La Quinzaine Littéraire» (ki ga urejuje znani kritik Maurice Nadeau) je na dveh straneh (šest časopisnih stopecv) objavljen še en Krležev razgovor s Predragom Matvejevičem pod naslovom «O kompleksu centralne Evrope». Poleg razgovora je objavljena tudi reprodukcija Staničevega portreta M. Krleže.

Zanimivost in živahnost teh razgovorov je od svoje strani razpudila založnike, da so se v francosko prevajala še nekatere Krleževa dela. Tako je pred nedavnim založnik L'Horne, ki je povezan z znanim založniškim podjetjem Juillard, sklenil pogodbo za knjigo Krleževih esejev v izboru P. Matvejeviča, vtem ko založniško podjetje «Fammarion» namesto izbir izbir iz L'Étice v prevodu Mica Ayna. Pravkar prava, a tudi roman «Na robu pamesti», ki bo verjetno izšel v založbi Du Seul, tako da bo francoska publika, poleg že prej objavljenih knjig «Novela» (Editions de Minuit), «Povratnik Filipa Latovic» in «Brat v Bližini» (v založbi Calmann-Lévy), imela do-kaj širok vpogled v Krležovo ustvarjanje.

Obenem s čehoslovanskim časopisom «Listy», ki je neposredno preden je bil prepovedan, v celoti posredoval Krležev intervju s P. Matvejevičem pariskemu «Le Monde», je tudi praška revija «Orion» (časopis za književnost, umetnost in kritiko, štev. 2. 1969) objavila v uvodniku Krležev tekst «Kako stoji stvar».

Švedsko založniško podjetje A. Bonniers Verlag iz Stockholma, ki je že prej objavilo «Povratek Filipa Latovic», pripravlja iz-vedbo Krleževih del v prevodu slavistke G. Bergman, medtem ko bo angleški prevod knjige «Branje v Bližini» izšel to jesen v New Yorku.

Romunski mesečnik «Familia» — revija za kulturo (štev. 5. maj 1969) je na obeh straneh časopisnega formata objavila obsežen članek pod naslovom «Miroslav Krleža — veliki evropski pisatelj». Napisal ga je romunski kritik Ovidiu Cotrus, katerega naslov na nedavnih «Zagrebskih književnih razgovorih» je zbudil dokajšnjo pozornost. Zlasti poudarja O. Cotrus, opirajoč se na Krležev kritične nastope, kakor tudi na razgovore s P. Matvejevičem, Krležovo opozicijo proti vsem običajnim dogmatizma in pa njegovo borbo za simulanost silov, kar ima v tem trenutku v Romuniji očito poseben pomen.

Mladina in delo

Pred kratkim obravnavani program sveta za socialno varstvo in zdravstvo mariborske občinske skupščine je bil zelo obsežen, se zlasti prva točka o problemih mladinske delinence. V poročilu in razpravi so ugotovili, da je v zadnjih letih število mladinskih prestopkov manjša, so pa zato prestopki hujši.

V izredno strokovni razpravi, v kateri so sodelovali pedagogi, psihologi, zdravniki, praviki ter sociologi dežel, so poskušali poiskati vzroke mladih prestopkov, še prav posebej onih med mladolletniki, ki so v Mariboru kljub vsemu zelo visoki.

Tvzroke so našli marsikje v družini, v šoli, v društvu, ki ne vključuje dovolj mladine, v oči-kočeni idejni praznini, ki vlada ponekod, a tudi v družbi, kar je mogoče opaziti dočeno strukturo patologijo, kot je del eden od govornikov.

Nekateri izmed govornikov so tudi prikazali pomisleke, češ, da se govori o »prazni« in da je torej nemoč članov sveta glede celovitega napak precešnja. Kljub temu pa je svet spetel vsaj predlogov in zaključkov, ki najprej ne bodo mogli problemov rešiti tako, in tudi ne v bližnji bodočnosti, vendarle pa njihova uresničitev pripomo-gla k temu, da bi se odpravili vsaj najhujši primeri.

Otroški zbor osnovne šole v Borštu, ki je nastopil na zaključni prireditvi v soboto zvečer

Tudi najmlajši iz otroškega vrta so na isti prireditvi nastopili z raznimi deklamacijami, prizori in petjem

Radio V

TOREK, 1. JULIA 1969

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slov. narodne; 12.00 Iz slov. folklo-re; 12.15 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po želji; 17.00 Dvoj-Russo-Safred; 17.20 Sposred za mladi-no; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Koncert; 19.10 Dvoživč-ske z vsega sveta; 19.45 Zbor iz škednja in Mačkovič; 20.00 Sport; 20.35 Forster: «Gorenjski slav-čeka, opera; 22.20 Zabavna glasba.

TRST

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.20 Kot juke box; 14.10 Koncert.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 15.30, 17.00, 20.15 Poročila; 7.40 Glasba za dobro ju-tro; 9.00 Pod senčnikom; 10.00 Happening; 18.35 Plošče; 11.30 Da-našnji pevec; 12.00 in 12.45 Glasba po želji; 14.10 Jugoslavija v sve-tu; 14.10 Poslušajmo jih skupaj; 15.00 Počitniški vrtički; 16.30 Od popevke do popevke; 17.40 Nove plošče; 18.00 Tretja stran; 18.15 Poje Riccardo Del Turco; 18.30 Glasbeni album; 19.00 in 20.30 Pre-nos RL; 23.10 Večerni orkestri.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Po-ročila; 9.06 Zvočni trak; 10.05 in 11.03 Ora glasbe; 11.30 Sopranist-ka M. Adani in tenorist P. Bot-tazzo; 12.05 Kontrapunkt; 13.20 Poje Milva; 14.45 in 15.13 Plošča za poletje; 16.00 Sposred za naj-mlajše; 17.05 Program za mladi-no; 19.13 Radijska priredba; 20.15 «Seviljski brivci», opera.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Po-ročila; 8.40 Plošča za poletje; 9.05 Poljudna znanost; 10.00 Radijska priredba; 10.40 Telefonski pogovo-r; 13.00 Poje Petula Clark in Yv-e Montand; 13.35 Brez naslo-va; 14.05 Juke box; 15.19 Mezzo-sopranistka Marta Rose; 16.00 Pi-sani spored; 17.10 Popolnaden pro-gram; 18.20 Poljudna enciklopedi-ja; 19.00 Ping pong; 19.30 Sport; 20.11 Glasbeno nagradno tekmo-vanje; 21.10 «Il deserto dei Tarta-ri», radijska priredba; 22.10 Ra-podjaja.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Pihalni instrumenti; 11.45 V arhi-vu plošč; 12.05 Rahmaninov; 12.20 Smetana, Dvorak in Janacek; 13.55 Ital. glasba danes; 15.30 Simf. koncert; 18.30 Laha glas-ba; 18.45 Magija in družba; 19.15 Vskokovski koncert; 22.10 Glas-ba izven programa.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 8.45 Boccherini: Kvarteti in Kvinteti; 9.20 Komorna glasba; 10.05 Ga-briel Fauré; 10.20 Schumann in Dallapiccola; 12.30 «Il Diavolo e Caterina», Dvorakova opera; 14.25 Ital. glasba danes.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 7.30 Informativna odda-ja; 7.50 Danes za vas; 8.45 Infor-mativna oddaja; 9.00 Operna ma-tineja; 10.05 Počitniško popotova-

nje; 10.20 «Morda vam bo všeč»; 11.15 Pri vas doma; 13.00 Na da-našnji dan; 13.10 Saint-Saëns: Koncert za violončelo in orkester št. 1 v a-molu; 13.30 Kmetijski na-sveti; 13.40 Slovenske narodne pe-smi; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 Skladbe za mladiño; 15.20 Koncert lahke glasbe; 16.20 Glas-beni intermezzo; 16.40 Naši naj-mlajši glasbeni umetniki; 17.00 Vskan dan za vas; 18.05 Koncert simfoničnega orkestra RTV Ljub-ljana; 19.00 Aktualnosti; 19.15 Laho-ko; 20.00 Andrej Szypulski; «Strički Albert»; 21.45 Glasbeni intermezzo; 22.00 Parada popevk; 23.15 Jugoslovanska glasba; 24.05 Literarni nohturno.

ITAL. TELEVIZIJA

17.30 Tour de France; 18.45 Pro-gram za najmlajše; 19.45 Sport in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 «I fuochi di San Giovanni»; 22.00 Zakaj?; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Zgodovin-ski dokumenti: Bitka za Moskvo; 22.15 «Il fantasma del Louvre», 4. nadaljevanje.

JUG TELEVIZIJA

21.00, 23.20 Poročila; 19.30 Pri-možev dnevnik: Danes sem slikar; 20.05 Obrazje — oddaja za ital. narodnostno skupino; 20.35 Iz ro-da v rod duh išče pot; 20.50 Cik-cak; 21.35 Gori, preluba gospodi-ca — film; 21.50 Simfonijski smrti — gospod stotnik, baletna oddaja.

Seznam davkoplačevalcev zapovrstjo od najvišje vsote davka navzdol

7.500.000 (214.100) veličar, Aurelio Conti, zastopnik Marcello Gattini, trg. Elisabetta Zugnan, 2.700.000 (206.003) trg. Wilka Pokraiz, trg. Bruno Sanzin, trg. Francesco Sollecito, zobni zdravnik Michele Schubert, trg. Pietro Udovichi; po 3.650.000 (202.189) industr. Eugenio.

Nas sloveški gimnazij v koprju je letos opravilo maturo 72 od 88 kandidatov. Med oddelčenimi ima 7 kandidatov popravne izpite. Uspeh je zadovoljiv, saj je 9 kandidatov izdelalo maturo z odličnim, 23 s prav dobrim in 26 z dobrim uspehom.

V Ul. Felluga je večera zjutraj
romobilist pod žensko, ki je
v črni estetic. Neseča je
spedia okrog 8 ure, je v
na gospodinja Emilia Poretli
r. Poretli iz Ul. dell'Eremo 9
nada la trgovine proti domu. Ne
je korakov od svojega stanovanja
jo je doletela neprijetna usoda.
je stopila na cesto, je s pre
stabilno brzino privozil iz sredica
tablico TS25651, ki ga je uprav
18-letni študent Paolo Pistilli
Ul. Civrani 11. Mladenec, ki je
nji trenutek opazil žensko na
ceste, je poskušal zavreti, da
levo stran odbojaja, jo je uspe
tia. Pri tem se je Porettejve
do potokla po nogah. Sam Pi
lil ji je priscolil na pomoč, ter
ponudil, da jo odpelje v sploš
nišnico, kjer jo splojni na
oposkedi oddelku, s premozo
revanja v 8. dne.

av dobrim in 26 z dobrim uspe
m.

MEDNARODNI SEMINAR V GORICI

Seminar je bil pod okriljem deželne uprave · Zanimiva izvajanja jugoslovanskega delegata prof. S. Mašoviča

Pravilno je, da so izbrali Gorico za sedež mednarodnega seminarja o problemih nezadostno razvitih otrok. In to iz več razlogov: prvič ker v Gorici že nekaj let deluje posebna občinska šola za nezadostno razvite otroke (zaslugu pri tem imajo občinski odborniki za zdravstvo dr. Tomassich, občinski zdravnik dr. Gregorin in zdravnica dr. Bombonato), drugič ker se je sedaj deželna uprava začela zanimati za ta problem, tretje ker naj bi naše mesto z Jugoslavijo, kjer

marfbor pred večami in mezico, medtem ko je bila v tretji težavnosti stopnji prva Izola pred Gorjani (Bled) in Ormožem. Revijo slovenskih pihalnih orkestrrov si je vse tri nedelje ogledalo veliko številc domačinov in domačih in tujih turistov.

pravnik dr. Montagna, ki je govoril o stanju v naši pokrajini, dr. Arrara, ki je govoril na splošno o otroških boleznih in pater prof. Sianello. Slaghenaufl, predstojnik doma za gluhohe, ki je pred leti tudi ravnatelj goriskega zavoda za gluhohe.

Zasedanje je otvoril deželni odornik za zdravstvo odv. Devetag. Njegov pozdrav so prinesli še goriskil pater Martin in predsednik pokrajine dr. Chientaroli, ki je izrazil željo po poenotenju vseh akcij

redeno so se razšli na svoje domove. Nekaj dijaškega doma v Gorici nam je povedal, da so tam vojni vzgojitelji. Tistim, ki so bili tam, je bilo drago splošno.

a tem področju. V debati, ki je bila v nedeljo zjutraj in popoldne, so se oglasili številni zdravniki in stroški vzgojitelji.

Zaprta ulica v Gorici

Občinska uprava v Gorici sporoča, da bodo danes, 1. julija začeli s kanalizacijskimi deli v Ul. Garolovi v Gorici. Zato bo del te ulice od danes naprej zaprt za promet do zaključka del.

4. del pri in pri

e za počitnice ob zaključku šolskega leta. V letu 1945 so bili na avtoriziranih letih, ki so jih preživeli v

Vkljub negotovemu vremenu je bil v nedeljo velik obisk. Zmagovalci tekme v briškoli

Lepo vreme je v soboto in nedeljo privabilo v Sovodnje veliko številu ljudi, ki so se prislili zabavati na vsakoletni praznik prosvetnega športnega društva »Sovodnje«. Glavna ulica v Sovodnjah, stranske ulice in v okolici cerkve, prostori pred nogometnim igriščem, so bili polni avtomobilov. Orožniki in domači reditelji so imeli polne roke dela z urejanjem prometa. Prizadevo in pomembno novost so sodenjski šagri tvorili nastop orisrške okteta iz Nove Gorice. V je v nedeljo zvečer imel samostojen koncert na nogometnem igrišču. Pevci so številne poslušal-

a leta, so tudi gojenci Sloven-
dvorišču zavoda, skupaj s
edo več vrnili jeseni, bo to
omu

Tako v soboto zvečer kot v nedeljo po koncertu je številno prišlo mladino navdušili mladi domaći orkester «The Sparks», ki je igral pozno v noč za pare, ki so jih zabavali na plesišču.

Precej ostra borba je bila tudi pri tekmovalni v brskolji, ki se je začela že popoldne ob 16.30 ter se končala ob 20.30. Vrednosti so se držale tja do večera. Številni pa

GORICA
Danes ves dan in ponoči bo od-
prta lekarna S. Giusto, Korzo Ita-
lija 244, tel. 35-38.

TRZICO
Danes ves dan in ponoči je v
žiču odprta lekarna dr. Rismon-
dini — Ul. Toti 52 — tel. 72701.

Med njimi dva Jugoslovana iz Zagreba, ki sta se vračala proti Trstu

redeno so se razšli na svoje domove. Vrnili so se v svoj
kega dijaškega doma v Gorici na
vojimi vzgojitelji. Tistim, ki so
drag spomin

e za počitnice ob zaključku šolskega leta. V letu 1945 so bili na avtoriziranih letih, ki so jih preživeli v

Prejšnjo nedeljo je šla večja skupina Novogoričanov na izlet v Beško Slovenijo. Izlet je organiziral društvo upokojevcv v Novi Gorici in se ga je udeležilo nad 60 članov. Obiskali so Čedad, Stano gor, Leso, Klotič in Landrsko mo. Na izletu so se zelo dobro počutili.

e za počitnice ob zaključku šolskega leta. V letu 1945 so bili na avtoriziranih letih, ki so jih preživeli v

Na seji obč bo razprava o

Na dnevnem redu so t

Sovodenski župan Jožef Češut
povabil občinske svetovalce na
svoje občinskega sveta, ki bo jutri,
sreda 2. julija v občinskem do-
mstvu v Sovodnjah z začetkom ob-
13.30.

Seja je posvečena predvsem pro-
blemu pokopališč na področju ob-
čine. Tako bodo ponovno proučili

e za počitnice ob zaključku šolskega leta. V letu 1945 so bili na avtoriziranih letih, ki so jih preživeli v

e za počitnice ob zaključku šolskega leta. V letu 1945 so bili na avtoriziranih letih, ki so jih preživeli v

a leta, so tudi gojenci Sloven-
dvorišču zavoda, skupaj s
edo več vrnili jeseni, bo to
omu

a leta, so tudi gojenci Sloven-
dvorišču zavoda, skupaj s
edo več vrnili jeseni, bo to
omu

GORICA
Danes ves dan in ponoči bo od-
prta lekarna S. Giusto, Korzo Ita-
lija 244, tel. 35-38.

TRZICO
Danes ves dan in ponoči je v
žiču odprta lekarna dr. Rismon-
dini — Ul. Toti 52 — tel. 72701.

GORICA
Danes ves dan in ponoči bo od-
prta lekarna S. Giusto, Korzo Ita-
lija 244, tel. 35-38.

TRZICO
Danes ves dan in ponoči je v
žiču odprta lekarna dr. Rismon-
dini — Ul. Toti 52 — tel. 72701.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

V TEKMI PRIJATELJSTVA NA DALJNEM ŠKOTSKEM

MLADI NOGOMETAŠI PRIMORJA NISO BILI KOS ODLIČNIM ŠKOTOM

Zaradi dolge poti noši predstavniki niso predvajali najboljših igr

AIRDRIE ACADEMY - PRIMORJE 4:0 (2:0)
AIRDRIE ACADEMY: Marshall, Black, Cochran, Young, Mc Cluskey, Hunter, Gilchrist, Ferguson, I. Harley, Campbell, Coffey.
PRIMORJE: Stoka (Kante), Husu (Štrekelj), Geril, Francol, Paoletti, Pertot, Caharija (Blažina), Čuk, Rustja, Stok, Černjava. KOTOV: 10:3 za Airdrie Academy.

SODNIK: R. Kennedy, stranska sodnika: J. Rodger, W. Russel. OPOMBE: Mzelo in oblačno vreme, pihal je rahel veter. Igrališče v odličnem stanju. Gledalcev približno 2000. Radi poškodbe so morali zapustiti igranje v 11. d. p. Caharija, v 30. d. p. Husu, v 35. d. p. Stoka. Zamenjali so jih Blažina, Štrekelj in Kante. Na Cliftonhill Stadionu v Coatbridgeu (mestice v bližini Glasgowa), je mladinska enajsterica Primorja v soboto popoldan bila v gostih pri enajsterici Airdrie Academy. Srečanje, ki je bilo pričakovati, se je zaključilo v korist domačinov, ki so s 4:0 odpravili moštvo Primorja. Dobro namreč vemo, da je težka stvar za vsako enajsterico biti kos škotom na domačih tleh.

Mladi Primorjaši morda niso izpolnili pričakovanj, kar je bilo tudi pričakovati. Dolgo potovanje, drugo podnebje, kosilo tik pred tekmo itd., to je nedvomno vplivalo na vse. Skratka, Primorje ni bilo kos tako močnemu nasprotniku. Priča temu je dejstvo, da so se trije igralci poškodovali in to prav zaradi pomanjkanja treninga. Seveda je to že pred odhodom na škotsko deželo tudi sam trener Sardoč. S tem ne bi hoteli nič očitati moštvu, ker končni rezultat tekme ni bil toliko pomemben kot pa srečanje samo. Če računamo razdaljo med Glasgownom in Prosekom (in s tem hočemo reči stroške potovanja, organizacije, požarovnosti), potem lahko sklepamo, da je rezultat prav res le simboličnega pomena. Primorje je po svojih močeh skušalo spraviti skupaj čim močnejše moštvo. Nekateri fantje so dobro zaigrali, nekateri nekoliko slabše, na splošno pa lahko rečemo, da ekipa ni povsem razočarala. Ena stvar pa je polova: da je bila razlika med ekipama iz tehničnega vidika res velika. Škoti so bili premočnejši, imeli so boljši prijem golov, bili so eno najboljših. V obrambi je solidno igral Brežan Geril, medtem ko so ostali (izjema je bil morda le Paoletti) zaigrali pod svojo sposobnostjo. Sredina igranja je bil tisti del, ki je najbolj skril, Pertot je večkrat nepotrebno preigral, Čuk je imel eno najtežjih nalog, zasledovati je moral enega najboljših nasprotnikov, belolasega Campbella. Čuk se v začetku ni vživel v svojo vlogo, v nadaljevanju pa je solidno opravil svojo nalogo. Caharija se ni znašel s tovariši. Tudi napadalci so bili brez jasnih idej. Stoka, Rustja in Černjava so bili iskali osebne akcije kot pa da bi skušali podati žogo prostemu tovarišu.

O domačem moštvu lahko rečemo, da so nad vse zadovoljili škoti, to izredno moštvo, solidno in obrambno, dinamično na sredini igranja, spretni v napadu. Kdo je bil najboljši? Ne bomo dosti zgrešili če rečemo, da so vsi odlično zaigrali, posebno pa naj omenimo belolasega Campbella in rdečelasega Fergusona, ki sta prava »kliseri« škotskega moštva. Kronika:

Po izmenjavi daril in izvajanju obeh himen je sodnik dal začetni žvižg. Takoj je bilo opaziti boljšo razporeditev škotov, še preden se Primorje organiziralo, Ferguson v 2. min razdalje s silovitostjo strelom premaga Stoko. Ta gol »vžig« škoti, ki množično pritisnejo. Airdrie igra res lepo nogo, gomet samo kapetan Mc Cluskey »prosti« (poleg vratarja) igra

praktično na svojem mestu, vsi ostali se stalno premikajo. Branilec postane krilo, slednji srednji napadalec, ta pa krilec, levo krilo postane zveza itd. Skratka, nihče ne igra prave vloge, vsi tečejo, njihova skupna igra in razumevanje je izredno, za kar jim gre tudi odobravanje občinstva. Primorje skuša držati ta hitri tempo škotov, ki pa že v 12. minuti dobi rezultat. Povsod prisotni Campbell dobi žogo pred kazenskim prostorom, pomakne se na krilo ter poda v sredino Harleju, ki se izmuzne z roko v offside. Paoletti veselo skuša preprečiti žogo a mu ne uspe, Stoka je drugič premagal.

Primorje odgovori v 22. min Caharijo, toda brez uspeha, siloviti strel čuka v 26. pa vratar ubrani s krasno paradjo. V 31. se resno poškoduje Stoka, ko s glavo trči v Campbella, kmalu pa si opomore čeprav je pri njem opaziti posledice udarca.

Prva nevarna akcija v d. p. je za Primorje po kombinaciji Rustja - Černjava toda brez uspeha. V 35. se ena prilika za škote iz prostega strela, ki ga izvede Harley, Stoka z akrobatskim poskodom tokrat prepreči, da bi se žoga zakotalila v mrežo. Pri tej paradji pa se ponese tako, da mora z igranja. Kmalu nato Geril na sami beli črti prepreči peti gol, in končno trikratni žvižg sodnika, stiskanje rok med škoti in Prosečani in aplavz za vse, poražene in zmagovalce, saj končno se je treba pač sprijazniti z dejstvom, da močnejši zmaga.

Bruno Rupel

KOLESTARSTVO
«TOUR DE FRANCE»: 2. ETAPA
Etapa in rumena majica za Belgijca J. Stevensa
Merckx je na 2., Gimondi pa na 6. mestu

MAASTRICHT, 30. — Prva etapa kolesarske dirke «Tour de France» je bila v nedeljo razdeljena na dva dela. V prvi poletaji je zmagal Italijan Marino Basso, ki je prevozil 147 km dolgo pot v 3.18.00". 2. je bil Janssen (Niz.), 3. R. De Vlae-

minck (Bel.) in nato še 100 drugih kolesarjev. V drugi poletaji pa je zmagal v ekipni vožnji na kronometru Merckxova hiša FAEMA. 2. je bil BIC, 3. Salvarani itd. Po celotni prvi etapi je oblekel rumeno majico Merckx, s prednostjo 8" pred Nemcem Altigom.

2. etapa (Woluwe - Saint Pierre-Maastrecht), ki je merila 181,500 km pa je danes prinesla zmago Belgijcu Julieni Stevensu. Etapna lestvica je taka:

1. Julien Stevens (Bel.) 4.35.42"
2. In'tven (Bel.) v istem času
3. Harrison (VB) 4.35.43"
4. Balmann (It.) 4.35.44"
5. Wright (VB) 4.35.56"
6. Ottenbros (Hol.) 4.35.58"
7. Basso (It.)
8. Raymond (Fr.)
9. Nassen (Bel.)
10. Janssen (Hol.)
11. De Witte (Bel.)
12. Watmans (Hol.)
13. Dancelli (It.)
14. Bianco (It.)
15. Merckx (Bel.) itd.

SKUPNA LESTVICA
1. Julien Stevens (Bel.) 8.07.02"
2. Eddy Merckx (Bel.) 12" zaost.
3. Rudi Altig (Nem.) 20"
4. Charly Grosskost (Fr.) in Janssen (Hol.) 32"
5. Felice Gimondi (It.) 41"
6. Ferdinand Bracke (Bel.) 43"
7. Raymond Poulidor (Fr.) in Franco Vianelli (It.) 47"
8. Edy Schütz (uks.) 49"
10. Pingeon (Fr.), Wright (VB) in

C. zvezda 33 17 12 4 73 29 46
Dinamo 33 19 5 9 73 33 43
Partizan 33 13 7 5 74 39 39
Željezničar 33 15 8 10 50 36 38
Hajduk 33 11 16 6 46 36 38
Vojvodina 33 14 9 10 38 41 37
Velež 33 9 16 8 41 43 34
Celik 33 11 11 11 41 39 33
Radnički 33 10 12 13 35 32
Sarajevo 33 10 12 11 37 43 32
Olimpija 33 11 10 12 37 40 32
Vardar 33 11 9 13 35 35 31
Bor 33 9 13 11 30 42 31
Beograd 33 12 4 17 39 50 28
Zagreb 33 11 6 16 38 56 28
Maribor 33 7 13 13 30 56 27
Rijeka 33 9 19 19 30 50 23
Proleter 33 7 8 18 21 42 22

ZADNJE KOLO:
Vojvodina Hajduk; Bor - Beograd; Proleter - Zagreb; Olimpija - Partizan; Radnički - Željezničar; Sarajevo - Maribor; C. zvezda - Rijeka; Dinamo - Velež; Vardar - Celik.

«To je zares škoda,» je pikro odvrnil polkovnik; «toda povem vam, da nisem preobčutljiv. Upam, da se bova še srečala, zato rad odločim dotlej najino poznanstvo. Za zdaj vas prosim, povejte, kam naj vas dam odvesti?»

«Če ste tako ljubezni, prosim do gostišča v najbližji vasi...»

«Toda gospod vendar ni v stanju, da bi ga prevažali!» je živahno ugovarjala gospa Delmarejeva, «kajne, Ralph?»

«Pretirano si jemlješ k srcu pogovoro zdravje, gospa,» je rekel polkovnik. «Oditite ve,» je rekel hišnam. «Gospodu je bolje, zdaj je menda toliko pri moči, da mi lahko pojasni svojo navzočnost na mojem posestvu.»

«Da, gospod,» je odvrnil ranjenec, «in prosim vse osebe, ki so bile tako dobre, da so mi pomagale, naj slišijo priznanje moje krivde. Čutim, kako pomembno je, da moje obnašanje ne bi zbujało prezira, meni samemu pa je veliko do tega, da ne bi oboje za tistega, ki nisem. Zvedite torej, katera preračunana goljufija me je privedla k vam. Gospod, s skrajno preprostimi, samo vam vam znanimi sredstvi ste ustanovili tovarno, ki po delu in proizvodnji daleč prekaša vse druge tovarne te vrste, kar so jih zgradili v tej deželi. Moj brat ima na jugu Francije približno enako tovarno, toda vzdrževanje mu požira neznanske vsote. Njegovo podjetje je ležlo v pogubne razmere, ko sem zvedel, kakšne uspehe žanje vaše; tedaj sem se namenil, da pridem k vam po kak nasvet, da mi boste velikodušno storili uslugo, ki ne more škoditi vašim koristim, saj predeluje moj brat povsem drugačno blago kot vi. Toda vrata vašega angleškega vrta so bila strogo zaklenjena, prosil sem, da bi me pustili do vas, pa so mi odgovorili, da ne dovolite niti ogleda vaše tovarne. Ko so me tako žaljivo odslovili, sem sklenil, da bom rešil bratovo življenje in njegovo čast, čeprav bi staval na kocko lastno življenje in čast: vtihtapl sem se ponoči čez zid in poskušal vdreti v notranjost tovarne ter pregledati kolese. Sklenil sem, da se bom skril v kak kot, podkupil delavce, ukradel vašo skrivnost, skratka

zato, da pomaga poštenjaku, ne da bi vam škodoval. To je moja krivda. In zdaj, gospod, če zahtevate kako drugo zadoščenje mimo tega, ki ste si ga že privoščili, sem vam pripravljen ugoditi, morda celo zahtevati od vas, brž ko bom spet pri moči.»

«Mislim, da sva zdaj bodi, gospod,» je odvrnil polkovnik, ki mu je huda tesnoba nekoliko odlegla. «Vi drugi pa ste priče gospodovega opravičila. Maščeval sem se mu že čez mero, če misli kdo, da me žene maščevalnost. Oditite zdaj in pustite, da se pomeniva o mojem donosnem podjetju.»

Služabnice so se umaknile, toda samo one so nasledile pobotanju. Ranjenca je dolgo govorenje tako oslabilo, da ni mogel prenesti tehtnosti zadnjih polkovnikovih besed. Omahlil je gospe Delmarejevi v naročje in se v drugo onesvestil. Ne da bi se blagovolila zmeniti za polkovnikov bes, se je sklonila nadenj; gospod Delmare in gospod Brown, prvi bled in krčevito spačen od jeze, drugi miren in nevsiljiv kot po navadi, sta se s tako različnima obrazoma molče spraševala.

Ni bilo treba, da bi gospod Delmare spregovoril in pojasnil, kaj misli; vseeno je potegnil gospoda Browna na stran, mu z voščjo stisnil prste in rekel:

«Dragi prijatelj, to je imenitno stikana spletk. Zadovoljen sem, popolnoma sem zadovoljen, kako duhovito je znal mladi mož ohraniti mojo čast pred domačimi ljudmi. Toda, presneto! Drago mi bo plačal žalitev, ki mi sega v dno srca. Pa ta ženska, ki ga neguje in se dela kot da ga ne pozna! Ah, kako je tem bitjem zivčaja prirojena...»

Sir Ralph se je zgrozil in metodično trikrat obhodil salon. Po prvem obhodu si je rekel: neverjetno; po drugem: nemogoče; po tretjem: dokazano. Nato se je vrnil z ledenim obrazom k polkovniku ter mu s prstom pokazal Noun, ki je stala za ranjenecem, vila roke, gledala zbegano, bleda v lica, vsa trda v obupu, grozi in zabodi.

V stvarnem odkritju je hipna moč prepričljivosti, ki tako popolnoma prevzame človeka, da je sir Ralph odloč-

ni namig polkovnika bolj zadel kot bi ga mogla najspretnjša zgovornost. Gospod Brown je imel gotovo več namigov; spomnil se je, da je bila Noun v parku, ko jo je iskal, da je imela premočne lase, mokre in blatne čevlje, kar je pričalo o nenavadno muhastem sprehodu po dežju, same drobne potankosti, ki so ga sicer presenetile, ko je gospe Delmarejeva omedlela, a so se mu zdaj vračale v spomin. Potlej se kako čudno se je zgrozila, kako se je krčevito razburila in nehotno krivila, ki je zasiljala strel... Gospod Delmare ni potreboval vseh teh podatkov; predrinjši je bil, ker je bil prižadet, in je moral pogledati, kako se dekle vede; takoj je spoznal, da je samo ona kriva. Vendar mu je bilo čedalje manj všeč, da si njegova žena prizadeva za junaka te ljubezenske pustolovščine.

«Umaknite se, Indiana,» ji je rekel. «Pozno je in bolni ste. Pri gospodu bo ostala Noun in ga bo negovala to noč, jutri pa bomo premislili, kako ga bomo odpeljali, če se mu bo obrnilo na bolje.»

Taj nepričakovani spravi ni imela kaj ugovarjati. Gospe Delmarejeva se je znala sicer odlično protiviti soprogovemu silaštvu, toda njegovi nežnosti se je vedno vdajala. Prosila je sir Ralpha, naj še malo ostane pri bolniku in se umaknila iz sobe.

Polkovnik se ni odločil za takšno ureditev stvari brez posebnega namena. Uro pozneje, ko so vsi že spali in je bilo v hiši vse tiho, se je potohoma splazil v sobo, kjer je ležal gospod de Ramière, in se je lahko, skrit za zastorom, prepričal ob pogovoru mladega gospoda s hišno, da imata med seboj ljubzenski splet. Nenavadna lepota mlade kreolke je zbujała pozornost na kmečkih veselicah v okolici. Ni se ji manjkalo poklonov niti od podeželskih veljakov. Marsikateri lepi častnik ulanske posadke v Melunu je zagazil v stroške, da bi se ji prikupil, toda Noun je bila pred svojo prvo ljubeznostjo in do srca ji je segla pozornost enega samega: gospoda de Ramière.

(Nadaljevanje sledi)

UKRDNISTVO: TRST - UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 - Poštni predal 559 - PODRUŽNICA GORICA: Ulica 24 Maggio 1/1, Telefon 33-82 - UPRAVA: TRST - UL. SV. FRANCISKA št. 20 - Telefon 37-338, 95-823 - NAROCNINA: mesečno 800 lir - vneprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 8.100 lir, SPJR posamezna številka v tednu in odedelo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) - Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 - Za SPJR: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1, telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani - 5013-270/1 - OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mrv v štirin enega stolpca: trgovski list, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir - Mali oglasi 40 lir beseda - Oglasi za tržaško in gorško pokrajino ne naročajo pri upravi - Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» - Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO - Izdaja in tiska: Založništvo tržaškega tiska, Trst

KOŠARKA

7. pokal Chietija

1. Ignis, 2. Crvena zvezda

CHIETI, 30. — Ignis Varese je zaslužen osvojil prvo mesto na mednarodnem moškem košarkarskem turnirju v Chietiju. V zadnji tekmi tega turnirja je Ignis premagal beograjsko Crveno zvezdo s 84:79 (41:43).

3. mesto je zasedel Strojtel iz Kijeva, ki je premagal TWA iz New Yorka s 66:60 (35:27).

Ta dva izida so dosegli v zaključnem delu turnirja zvečer. Zjutraj pa je TWA premagal Ignis s 83:82, Crvena zvezda pa Strojtel z 81:66.

Mladinska košarka v Bariju

Jugoslavija-ČSSR 78:64

BARI, 30. — Na mednarodnem ženskem mladinskem košarkarskem turnirju v Bariju je Jugoslavija odpravila češkoslovaško z 78:64, Italija pa Tunizijo s 65:16.

NA NOGOMETNEM TURNIRJU «B. CHIZZO»

Po srečanju brez golov Udinese zmagal z žrebom.

2. Triestina, 3. Monfalcone, 4. reprezentanca Krasa

Pokal Primorskega dnevnika, katerega je prejela reprezentanca Krasa

to svoje delo vso pohvalo.

V drugem dnevu turnirja so odigrali dve tekmi, ki sta odločali o osvojitvi 3. oz. 1. mesta.

Monfalcone — reprezentanca Krasa 1:0 (1:0)

STRELEC: De Rosa v 34' p. p. MONFALCONE: Apostoli, Bernardi, Toros, Pini, Valentini, Deffendi, Vecchiet, Rosa, De Rosa, Lulich, Padovan.

REPREZENTANCA KRASA: Praselj (Rusigan), Tence, Valussi, Pierobon, Sosci, Timeus, (Padovan), Rigi (Marl), Sulčić, Kralj (Picchieri), Ukmar, Rudes (Svab) SODNIK: Lebari.

KOTI: 4:1 za Monfalcone.

Monfalcone in reprezentanca Krasa sta se prva pomerila in sicer v bitki za osvojitve 3. mesta. Zmaga je pripadla višje kvotiranim gostom, vendar so bili Krasevi za svoje nasprotnike trd oroh.

Po zelo izenačeni igri v začetku tekme, ko so domačini zamedili nekaj edinstvenih priložnosti (v 20' je goste rešila vrata), so Tržičani proti koncu prvega polčasa pritiskali na nasprotna vrata in so prišli v 34' kljub lepim poslom vratarja Prastja s prizemnim strelom De Rose v vodstvo.

V drugem polčasu so domačini stalno oblegali nasprotnikovo obrambo, vendar nikakor niso uspeli prodreti skozi njo. Monfalcone je tako odnesel nagrado za 3. mesto v Tržič.

Triestina — Udinese 0:0

TRIESTINA: Potasso, Brach, Giannini, Pison (Santelli), Radio, Meggiolaro, Rossetti, Trevisan, Bubbich, Valcareggi F. (Maluta), Helmersen.

UDINESE: Geatti, Luise, Valcareggi E., Montico, Schiazzero, Pravisano, Zoroten, Menegotti, Taso, Macor, Boccolo.

SODNIK: Cadelli.

KOTI: 5:1 za Triestino.

Prihod obeh ekip, ki sta se pogovarjali za 1. mesto so gledalci pozdravili z glasnim aplavzom. Poslednja aplavza je bila deležna Triestina, v kateri vrstah je nastopil tehnični vodja italijanske državne reprezentance Ferruccio Valcareggi. Poleg njega sta nastopila za tržaške barve tudi Memo Trevisan in Radio, ki sta v tržičkih nogometnih krogih zelo znani.

K. Košuta

talije je osmo s časom 20.11.11".

Najbolje uvrščeni Italijan v današnji etapi je bil Frattini in sicer 7. (3.22.21"), v skupni uvrstitvi pa zavzema 32. mesto (6.47.21").

Najbolje plasirani Italijan na skupni lestvici je Massa, ki je 29. (6 ur 43.25").

Jutri bosta na sporedu dve etapi: Nis - Leskovac (54 km) na kronometru in Leskovac - Skopje 170 km).

Eno minuto za zmagovalno skupino je prispela druga skupina v kateri je bil tudi Jugoslovian Bilič. Minuto za njo pa je tretja skupina v kateri so bili vsi ostali kolesarji.

Rumeno majico je po današnji etapi prevzel Valencić s časom 6 ur 39.59".

2. je Gonschorek (Vzh. Nem.) 6.40.23", zmagovalce včerajšnje prve etape, Rus Neljubin, je peti s časom 6.40.40".

Med moštvi je prva Zah. Nemčija 20.04.00", druga SZ 20.02.50", tretja je Jugoslavija 20.03.67". Moštvo I.

talije je osmo s časom 20.11.11".

Najbolje uvrščeni Italijan v današnji etapi je bil Frattini in sicer 7. (3.22.21"), v skupni uvrstitvi pa zavzema 32. mesto (6.47.21").

Najbolje plasirani Italijan na skupni lestvici je Massa, ki je 29. (6 ur 43.25").

Jutri bosta na sporedu dve etapi: Nis - Leskovac (54 km) na kronometru in Leskovac - Skopje 170 km).

Eno minuto za zmagovalno skupino je prispela druga skupina v kateri je bil tudi Jugoslovian Bilič. Minuto za njo pa je tretja skupina v kateri so bili vsi ostali kolesarji.

Rumeno majico je po današnji etapi prevzel Valencić s časom 6 ur 39.59".

2. je Gonschorek (Vzh. Nem.) 6.40.23", zmagovalce včerajšnje prve etape, Rus Neljubin, je peti s časom 6.40.40".

Med moštvi je prva Zah. Nemčija 20.04.00", druga SZ 20.02.50", tretja je Jugoslavija 20.03.67". Moštvo I.

talije je osmo s časom 20.11.11".

Najbolje uvrščeni Italijan v današnji etapi je bil Frattini in sicer 7. (3.22.21"), v skupni uvrstitvi pa zavzema 32. mesto (6.47.21").

Najbolje plasirani Italijan na skupni lestvici je Massa, ki je 29. (6 ur 43.25").

Jutri bosta na sporedu dve etapi: Nis - Leskovac (54 km) na kronometru in Leskovac - Skopje 170 km).

Eno minuto za zmagovalno skupino je prispela druga skupina v kateri je bil tudi Jugoslovian Bilič. Minuto za njo pa je tretja skupina v kateri so bili vsi ostali kolesarji.

Rumeno majico je po današnji etapi prevzel Valencić s časom 6 ur 39.59".

2. je Gonschorek (Vzh. Nem.) 6.40.23", zmagovalce včerajšnje prve etape, Rus Neljubin, je peti s časom 6.40.40".

Med moštvi je prva Zah. Nemčija 20.04.00", druga SZ 20.02.50", tretja je Jugoslavija 20.03.67". Moštvo I.

talije je osmo s časom 20.11.11".

Najbolje uvrščeni Italijan v današnji etapi je bil Frattini in sicer 7. (3.22.21"), v skupni uvrstitvi pa zavzema 32. mesto (6.47.21").

Najbolje plasirani Italijan na skupni lestvici je Massa, ki je 29. (6 ur 43.25").

Jutri bosta na sporedu dve etapi: Nis - Leskovac (54 km) na kronometru in Leskovac - Skopje 170 km).

Eno minuto za zmagovalno skupino je prispela druga skupina v kateri je bil tudi Jugoslovian Bilič. Minuto za njo pa je tretja skupina v kateri so bili vsi ostali kolesarji.

Rumeno majico je po današnji etapi prevzel Valencić s časom 6 ur 39.59".

2. je Gonschorek (Vzh. Nem.) 6.40.23", zmagovalce včerajšnje prve etape, Rus Neljubin, je peti s časom 6.40.40".

Med moštvi je prva Zah. Nemčija 20.04.00", druga SZ 20.02.50", tretja je Jugoslavija 20.03.67". Moštvo I.

talije je osmo s časom 20.11.11".

Najbolje uvrščeni Italijan v današnji etapi je bil Frattini in sicer 7. (3.22.21"), v skupni uvrstitvi pa zavzema 32. mesto (6.47.21").

Najbolje plasirani Italijan na skupni lestvici je Massa, ki je 29. (6 ur 43.25").

Jutri bosta na sporedu dve etapi: Nis - Leskovac (54 km) na kronometru in Leskovac - Skopje 170 km).

Eno minuto za zmagovalno skupino je prispela druga skupina v kateri je bil tudi Jugoslovian Bilič. Minuto za njo pa je tretja skupina v kateri so bili vsi ostali kolesarji.

Rumeno majico je po današnji etapi prevzel Valencić s časom 6 ur 39.59".

2. je Gonschorek (Vzh. Nem.) 6.40.23", zmagovalce včerajšnje prve etape, Rus Neljubin, je peti s časom 6.40.40".

Med moštvi je prva Zah. Nemčija 20.04.00", druga SZ 20.02.50", tretja je Jugoslavija 20.03.67". Moštvo I.